ŠAHOVSKI GLASNIK

11

STUDENI 1991.

Iz sadržaja:

YU ISSN 0350-2570

CIJENA 43,00

MEČEVI KANDIDATA U BRUXELLESU (II)

—

PARTIJE S RAZNIH TURNIRA

—

PROBLEMSKI DIO

—

TARRASCH (IV)

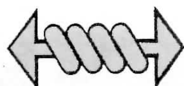
—

ŠAHOVSKA KRONIKA

24855

ŠAHOVSKI GLASNIK

Organ Hrvatskog šahovskog saveza, Zagreb, Bogovićeva 7/1, 2. stub. pošt. pret. 759. Izlazi mjesečno. Godišnja pretplata za 1991. Din 420, pojedini broj Din 43,00. Pretplata za slanje časopisa u inozemstvo: godišnje Din 700 odnosno USD 25, DEM 42, ATS 300. CHF 35, ITL 30.000, dodatak za avionsku poštarinu za Sjev. Ameriku USD 8, Juž. Ameriku USD 9, Australiju AUD 10 • Odgovorni urednik: velemajstor Dražen Marović • Tehnički urednik: Željko Kiseljak • Izdavač: »Šahovska naklada«, RZ Šahovskog saveza Hrvatske • Adresa redakcije i uprave: 41000 Zagreb, Bogovićeva 7/1, 2. stub. ili pošt. pretinac 759, telefon (041) 273-692, žiro-račun: Šahovski savez Hrvatske, Zagreb, 30102-678-3941 • Za izdavača: oec. Nada Krajcar • Tisak: TIP »A. G. Matoš«, Samobor • Oslobođeno poreza na promet rješenjem Sekretarijata za prosvjetu RH br. 4731/2 od 2. XI. 1972.

TRGOVAČKA BANKA d.d.

ZAGREB – VEPRINAČKA 16
telefon: 041/339-533
fax: 041/562-949

Drvene šahovske figure tip »Dubrovnik 1950.« možete naručiti u »Šahovskoj nakladi«, Bogovićeva 7/I 41000 Zagreb

TJEDNIK

»VJESNIKOV KVIZ«

uz bogati enigmatski sadržaj donosi u svakom broju
3 STRANICE ŠAHOVSKIH PRILOGA
koje uređuje IM Mario BERTOK

»Vjesnikov Kviz« možete nabaviti na svakom novinskom kiosku ili preko redakcije »KVIZ«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4

ŠAHOVSKI GLASNIK

GOD. LVI — ZAGREB, STUDENI 1991. — BROJ 11

MEČEVI KANDIDATA U BRUXELLESU (II)

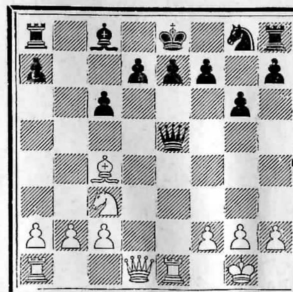
Peta partija svjedoči o jednoj crti Korčnojeva karaktera koje se od mladih dana nije riješio. U ranoj fazi partije on najprije ulazi u sumnjivu varijantu i onda grabi otrovnog pješaka, što zaista izgleda samoubilački. Timman, međutim, priliku ne koristi...

TIMMAN — KORČNOJ
Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 g6 6. Sc6: bc6 7. e5 Sg8 8. Lc4 Lg7 9. Lf4 Da5 10. 0—0

U varijanti koja je više puta bezuspješno igrana (osim u rijetkim prilikama kad su jači igrači pojeli slabije) crni sad očevidno mora pristati na izazov ili se pomiriti sa besperspektivnom, skučenom pozicijom.

10. ... Le5: 11. Le5: De5: 12. Te1

Ogromna razvojna prednost za bezvrijednog pješaka! U takve se pozicije među velikim igračima poslijeratnog perioda upuštao samo Korčnoj. Kad je bio mlađi, često je i uspijevao, no danas, i to u odgovornom meču, izaziva nevjericu. Dama na c7 ne može naći mirno utočište zbog Dd4, a tu je onda pri ruci i prijetnja Sd5. Na ... Dc5 ide Se4 uz Sd6+ itd, pa ostaje samo 'jedno...

12. ... Df4 13. Te4

Znatno jače od Se4.

13. ... Df6 14. Te3

Nema mira crnoj dami: polje e4 oslobođeno je za skakača, a prijetnja Tf3 provocira odgovor...

14. ... d5 15. Ld5:

Razvojna prednost po prirodi stvari transformira se u materijalnu. Ne ide 15. ... cd5 zbog 16. Dd5: Tb8 17. Se4 itd.

15. ... Lf5 16. Lf3

Bijeli gubi nit napada. Jednostavno Te6 osvaja ovdje pješaka i prelazi u dobivenu poziciju. Istina i poslije poteza u tekstu bijeli zadržava prednost, ali nastavlja neinventivno, nasuprot Korčnoju koji se konačno dočepao šanse na spas i ne propušta je. Dalji tok partije zaista nas malo zanima ...

16. ... h5 17. De2 Tb8 18. Sa4 Kf8 19. Te1 Tb4 20. b3 Kg7 21. Tc3 Lg4

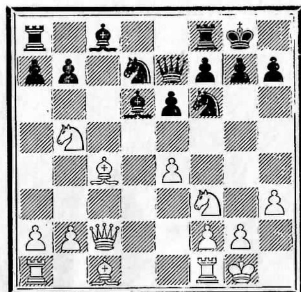
22. De3 Lf3: 23. Df3: Df3: 24. Tf3: e6 25. Td1 Sf6 62. c4 Tbb8 27. Tfd3 h4 28. f3 g5 29. Sc5 a5 30. Kf2 g4 31. Td6 Tbc8 32. Ke3 h3 33. Tg1 hg2 34. Tg2: Th3 35. Tg3 Th2: 36. fg4 Ta2: 37. g5 Sh5 38. Tf3 Tg2 39. Td7 Kg6 40. Tdf7: Kg5: 41. Se4+ Kg4. Remi.

Protiv Slavenske obrane u 6. partiji Korčnoj igra jalovu varijantu kao i Karpov protiv Ananda, također u šestom kolu. Timman postiže ugodnu poziciju, no igra teče remiju ...

KORČNOJ — TIMMAN

Slavenska

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3, Sf6 4. Sc3 e6 5. e3 Sbd7 6. Dc2 Ld6 7. Le2 0—0 8. 0—0 dc4 9. Lc4: De7 10. h3 c5 11. dc5 Lc5: 12. e4 Ld6 13. Sb5

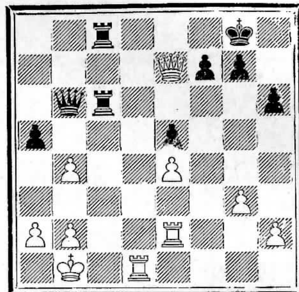
13. ... Se5 14. Se5: Le5: 15. f4 Dc5+ 16. Kh2 Ld7 17. a4 Lb5: 18. ab5 Ld4 19. De2 e5 20. Ld3 ef4 21. Lf4: Le5 22. Kh1 Lf4: 23. Tf4: Tfe8 24. Tf5 Te5 25. Taf1 Tae8 26. Te5: Te5: 27. Tf5 h6 28. Dc2 Dc2:. Remi.

Na mirnoj površini posljednje partije samo je Korčnojev mali taktički udar izazvao prolazno uznemirenje.

TIMMAN — KORČNOJ

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. Sc3 d6 4. d4 cd4 5. Dd4: Sc6 6. Lb5 Ld7 7. Dd3 a6 8. Lc6: Lc6: 9. Lf4 e5 10. Le3 Sf6 11. Lg5 Tc8 12. 0—0—0 h6 13. Lf6: Df6: 14. Sd5 Ld5: 15. Dd5: Tc7 16. Kb1 Le7 17. Sd2 0—0 18. f3 Tfc8 19. c3 Dg5 20. g3 De3 21. Tde1 Df2 22. Dd3 Lg5 23. Te2 Db6 24. Ka1 Tc6 25. Td1 Ld2: 26. Dd2: Dc7 27. Kb1 b5 28. f4 a5 29. fe5 de5 30. Dd7 Db6 31. De7 b4 32. cb4

32. ... Dd4 33. Tee1 Df2 34. a3 ab4 35. Db4: Dh2: 36. Db3 Dg2 37. Ka2 Tf6 38. Te3 Kh7 39. a4 Tc2 40. a5 Tb2:+ 31. Db2: Tf2 42. Tb1 Tb2:+ 43. Tb2: Df1 44. Ta3 Dc4+ 45. Tbb3. Remi.

Tako je ostvaren i konačan rezultat — 4,5:2,5 u korist Timmana. Moglo bi se kratko reći da je Korčnoj bitku u ovom meču izgubio u otvaranju. Izuzevši drugu partiju, u kojoj je upropastio evidentnu prednost, postizao je u početnoj fazi premalo da bi mogao računati na ozbiljnije šanse u meču. Od mladih dana problem otvaranja ostao je kod Korčnoja neriješen. Tipičan turnirski borac, on je gradio svoj repertoar za velike i male turnire. U najboljim danima tu manjkavost uspijevao je prikriti drugim kvalitetama, no s teretom godina na leđima to više nije lako. Sve u svemu, zaslužena pobjeda Jana Timmana!

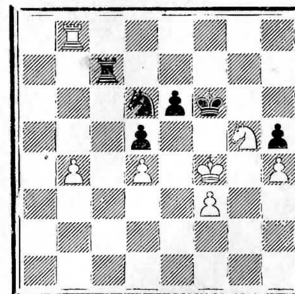
* * *

Peta partija meča protekla je u nadmoći indijskog velemajstora. Prije prekida on je ostvario materijalnu prednost, ali se Karpov ipak izvukao s remijem.

ANAND — KARPOV

Caro-Kann

1. e4 c6 2. d4 d5 3. e5 Lf5 4. Sf3 e6 5. Le2 Sd7 6. 0—0 Se7 7. c3 h6 8. Sa3 a6 9. Sc2 Lh7 10. Sce1 c5 11. Ld3 Ld3: 12. Sd3: Sg6 13. g3 Le7 14. h4 h5 15. Te1 Tc8 16. Le3 c4 17. Sc1 Tc6 18. Dc2 Sb6 19. Se2 Dd7 20. Sg5 Ld8 21. Sh3 Sc8 22. Sef4 Sf4: 23. Sf4: Se7 24. Dd1 g6 25. Sh3 Sf5 26. Lg5 Lg5: 27. Sg5: De7 28. Kg2 b5 29. Dd2 Tb6 30. b4 cb3 31. ab3 Tc6 32. b4 0—0 33. Teb1 Ta8 34. Tb3 Kg7 35. Sf3 Dd8 36. Ta5 Se7 37. Df4 Tc7 38. Df6+ Kg8 39. Ta1 Tca7 40. Tba3 Sc6 41. Df4 Df8 42. Sg5 Se7 43. f3 Sf5 44. g4 Sg7 45. Sh3 Tc7 46. Ta6: Ta6: 47. Ta6: Dc8 48. Ta1 Tc3: 49. Sg5 Tc7 50. Kg3 Db7 51. Ta2 Dc6 52. Ta3 Se8 53. Dd2 Kg7 54. Ta2 Dc3 55. Dc3: Tc3: 56. Ta8 Kf8 57. gh5 gh5 58. Tb8 Ke7 59. Tb5: f6 60. Tb7+ Tc7 61. ef6+ Kf6: 62. Tb8 Sd6 63. Kf4

Ovdje je partija prekinuta.

63. ... Tc1 64. Tb6 Ke7 65. Ta6 Te1 66. Ta7+ Ke8 67. Th7 Sb5 68. Sf7 Sd4: 69. Se5 Tb1 70. Kg5 Tb4: 71. Kf6 Kd8 72. Th5: Tb3 73. Tg5 Te3 74. Tg4 Sf3: 75. Sf7+ Kd7 76. h5 Te4 77. Te4: de4 78. h6 e3 79. h7 e2 80. h8D e1D 81. Dd8+ Kc6 82. Da8+ Kc7 83. Df3: Dh4+ 84. Kg6 Dd4 85. Dg3+ Kb7 86. Se5 Dd5 87. Kf7 Kb6 88. Dc3 Kb5 89. Db2+ Ka6 90. De2+ Kb6 91. Ke7 Kc5 92. Sd7+ Kb4 93. Db2+ Db3 94. Db3:+. Remi.

A onda je u šestoj partiji, koju je Karpov vodio bijelim figurama, konačno došlo do zasluženog izjednačenja. Pogledajmo je uz nekoliko usputnih napomena ...

KARPOV — ANAND

Slavenska

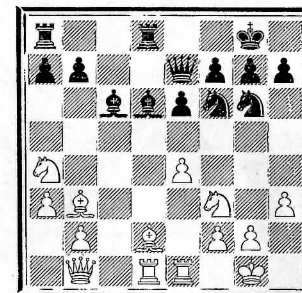
1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 e6 5. e3 Sbd7 6. Dc2 Ld6 7. Le2 0—0 8. 0—0 dc4 9. Lc4: De7 10. h3 c5 11. dc5 Lc5: 12. e4 Ld6 13. Sd4

Vidjeli smo da Korčnojevo Sb5 bijelom nije koristilo, a ovaj potez također je promašaj, koji će Karpov korigirati u odlučujućoj posljednjoj partiji meča.

13. ... Se5 14. Lb3 Ld7 15. Le3 Sg6

Tako je i crni isključio pokretanje f-pješaka, koristeći se prijetnjom vezivanja po dijagonali a7-g1.

16. Tad1 Tfd8 17. Sf3 Lc6 18. Tfe1 Tdc8 19. Db1 Lb4 20. Ld2 Td8 21. a3 Lc5 22. Sa4 Ld6

Duhovito igrano. Na 23. e5 slijedi 23. ... Lf3: 24. ed6 Td6: 25. gf3 Sh5, pa se pokazuje da je bijeli pogrešno računao.

23. Sc3 Dc7 24. La2 a6 25. Le3 b5 26. Lb3 Lb7 27. Tc1 De7 28. Lb6 Tdc8 29. Ld4 Sd7 30. Tcd1 Sge5

Dok je bijeli tapkao u mjestu, posve izgubivši racionalan plan, crni je svrsishodno razmjestio figure i manevrom skakača prema c4 preuzima inicijativu.

31. Se5: Se5: 32. Se2

Da bi se suočio s narastajućom prijetnjom svojoj rohadi, bijeli vu-

će loše (bolje je, primjerice, Dc1 uz De3).

32. ... Dh4 33. f4

Ako je bijeli računao sa Sg3, sad se uvjerio da odgovor ... Sf3+ isključuje takvu mogućnost, dok na f3 slijedi žrtva skakača s napadom. Zbog toga potez u partiji kojim se doista nešto i parira, ali moć crnog bjelopoljca bitno raste na dugoj kritičnoj dijagonali.

33. .. Sc4 34. Lf2

Bolje je Lc4: uz e5, ako i nije dosta za izjednačenje.

34. ... Lc5 35. Lc5: Tc5: 36. Tc1

Bolje je bilo 36. Td4, jer je 36. Lc4: Tc4: 37. e5 Le4 također slabo. Naravno, potez u partiji znači gubitak pješaka.

36. ... Sd2 37. Dd3 Se4: 38. De3 Tac8 39. Tcd1 h6 40. Tf1 Sf6 41. Sc3 Dh5 42. Td6 T5c6 43. Tc6: Lc6: 44. Tf2

I na Db6 bi slijedilo ... Sd7. Dalji tok partije protiče u jednostavnoj realizaciji i ne pobuđuje pozornost.

44. ... Sd7 45. Td2 Dc5 46. Dc5: Sc5: 47. Lc2 Kf8 48. Kf2 Ke7 49. Ke3 Sd7 50. g3 Sf6 51. Ld1 Se8 52. Lc2 Sd6 53. Ld3 Lb7 54. h4 Sc4+ 55. Lc4: Tc4: 56. Td4 Tc5 57. a4 e5 58. Tb4 Lc6 59. ab5 ab5 60. Se2 f6 61. Tb3 Ke6 62. Ta3 Tc2 63. fe5 fe5 64. Ta6 Kd6 65. b4 Tc4 66. Ta7 Ld7 67. Ta6+ Ke7 68. Tg6 Kf7 69. Td6 Lg4 70. Td5 Tc2. Bijeli predaje. Skakač je u zamci.

Sedma partija protekla je bez većih komplikacija.

ANAND — KARPOV

Caro-Kann

1. e4 c6 2. d4 d5 3. e5 Lf5 4. Sf3 e6 5. Le2 Sd7 6. 0—0 Se7 7. Sh4 Lg6 8. Sd2 c5 9. c3 cd4 10. cd4 Sf5 11. Sg6: hg6 12. Sf3 Le7 13. Ld3 Sb8 14. Ld2 Sc6 15. Lc3 a6 16. b3 Sh4 17. Sh4: Lh4: 18. g3 Le7 19. a3 Db6 20. b4 0—0 21. Dg4 Tfc8 22. Tac1 Lf8 23. h4 Se7 24. h5 gh5 26. Dh5: g6 26. Dh4 Dd8 27. Ld2 Tc1: 28. Tc1: Tc8 29. Td1 Sf5 30. Dd8: Td8: 31. Lf5: gf5 32. Tc1 b5 33. Tc6 Ta8 34. Tb6 Le7 35. Kf1 Ld8 36. Tb7 Kg7 37. Ke2 Tc8 38. Kd3 Tc6 39. Tb8 Lc7 40. Ta8 Kg6 41. Tc8 f6 42. Lc3 Kf7 43. ef6 Kf6: 44. Ld2 Tc4 45. Tf8+ Kg6 46. Ta8 Tc6 47. Tg8+ Kf7 48. Tc8 Tc4 49. Ta8 Tc6 50. Ta7 Kg6 51. Le3 Ld6 52. Ld2 Lc7 53. Ta8 Ld6 54. Th8 Kg7 55. Th6 Lc7 56. Th1 Ld6 57. f3 Lc7 58. g4 fg4 59. fg4 Ld6 60. Th6 Lf8 61. Lg5 Kg8 62. Th1 Lg7 63. Le7. Remi.

Meč je bio odlučen u posljednjoj regularnoj partiji. Ovaj put Karpov će pojačati svoj nastavak u Slavenskoj obrani, a Anand neće naći lijeka...

KARPOV — ANAND

Slavenska

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 e6 5. e3 Sbd7 6. Dc2 Ld6 7. Le2 0—0 8. 0—0 dc4 9. Lc4: De7 10. a3

Višestruko koristan potez, uperen protiv pokretanja crnih pješaka na daminom krilu, početka plana koji je Karpov pripremio u kućnoj analizi poučen svojim i Korčnojevim neuspjehom u 6. partiji.

10. ... e5 11. h3 Lc7 12. La2 h6 13. Sh4

Već prvi pogled na tablu govori da je crni zapao u teškoće, što jednostavno znači da su prethodni potezi pogrešni. Dok lovac na c7 biva kasnije izložen napadu, bijeli je racionalno povučen na a2, što je i bila jedna od namjera prethodnog a3. K tome, oslabivši se sa ...h6, crni je naprosto izazvao potez u tekstu, koji smo, uostalom viđali u drugim sistemima i nastavcima. Bilo kako bilo, već je ovdje jasno da će crni morati potražiti bolje odgovore na plan protivnika.

13. ... Te8 14. Sf5 Df8 15. Sb5 Lb8 16. Ld2

Važan razvojni potez s tempom.

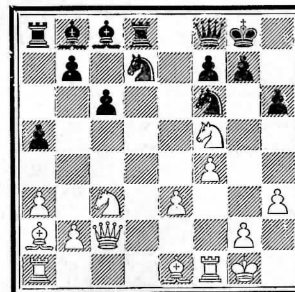
16. ... a5 17. de5 Le5:

Nije ni ... Se5:, Scd4 ugodno za crnog.

18. f4 Lb8 19. Sc3 Td8

Teškoće crnog proizlaze prvenstveno iz pomanjkanja prostora i pasivnosti figura. Bijeli, naprotiv, na jakom bjelopoljcu i skakaču na napadačkom položaju zasniva različite prijetnje poput Sh6:+ uz Dg6+ u raznim nastavcima. Na pokušaj aktivnijeg 19. ... Sc5 jako je jednostavno 20. Sg3 uz e4, a možda se crni pribojavao i spomenute žrtve.

20. Le1

Manevar lovcem na h4 tako je prirodan i jak da se već ovdje Anandova pozicija mora označiti kritičnom.

20. ... Sh7 21. Lh4 Sdf6 22. Tad1

Bijeli zahvaća još i d-liniju, što se sa 22. ... Te8 neda ignorirati zbog 23. Sh6:+ gh6 24. Dg6+ Dg7 25. Lf7:+ Kf8 26. Le8: Se8: 27. Dg7:+ Kg7: 28. Td8 itd.

22. ... Td1: 23. Td1: Le6

Ovo direktno gubi, ali šta da se radi protiv iste prijetnje Sh6:+ uz Dg6+ i Td8.

24. Le6: fe6 25. Db3 De8 26. Sg7: Df7 27. Se6: La7 28. Lf2 Te8 29. Sd4 Db3: 30. Sb3: Le3: 31. Le3: Te3: 32. Sa5:. Crni predaje.

I tako ipak Karpov! Kažem »ipak« misleći na slabu formu bivšeg šampiona i par sumnjivih pozicija iz kojih se izvlačio. Pišući s mnogo emocija i malo pameti o ovom meču, mnogi su insistirali na njegovoj sreći. Nije, naravno, riječ o sreći. Mladog indijskog velemajstora upoznao sam bolje još za omladinskih šampionata svijeta osamdesetih godina. Uvijek je impresionirao poznavanjem svog repertoara i brzinom odluka, a brojne partije, činilo se, dobivao je kao bez borbe. Podsjećao me na Marka Tajmanova po svom brzom pregledu igre; samo što je Tajmanov bio mnogo obrazovaniji i jači igrač. Anand dobre škole nije prošao i mnogo toga ne zna, a k tome njegove brze odluke kriju i površnost koja se neda sakriti. S takvim manjkavostima ovaj meč se nije mogao dobiti ni sa pozicijama koje je imao niti protiv šampiona čija je šahovska snaga u vidljivom padu.

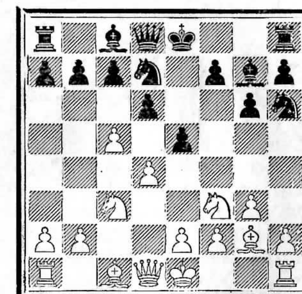
* * *

Pobjedom u petoj partiji Ivančuk je prešao u vodstvo.

IVANČUK — JUSUPOV

Kraljeva indijka

1. c4 e5 2. Sc3 d6 3. g3 g6 4. d4 Sd7 5. Lg2 Lg7 6. Sf3 Sh6 7. c5

Na rjeđe igranu varijantu u kraljevoindijskoj postavi bijeli bira potez koji je u sistemu poznat u sličnim situacijama, ali ga se na ovom mjestu ne sjećam. Imajući na umu mogućnost ... ed4, Lh6: Lh6:, Dd4:, bijeli ostvaruje izmjenu c-pješaka, čime se protivniku oduzima mogućnost prirodne kontrole polja d5 putem c6, što zbog neprirodnog položaja skakača na h6 jače dolazi do izražaja.

7. ... 0—0 8. cd6 cd6 9. e4

Ističe loš položaj Sh6 i ostvaruje jasnu prednost.

9. ... ed4 10. Sd4: Sc5 11. 0—0 Sg4 12. Tb1

Crni je ipak aktivirao skakače, ali po cijenu trajno zaostalog d-pješaka, trajno slabog polja d5 i uobičajenih teškoća s razvojem bjelopoljnog lovca. Bijeli s pravom ne ide na osvajanje slabog pješaka sa Sdb5, što bi crnom dalo snažnu protuigru, već gradi igru na tradicionalan način.

12. ... h5

Ovakve poteze kraljevoindijske postave u pravilu ne podnose i naš slučaj nije iznimka. Bolje je bilo 12. ... a6.

13. Sd5 Ld7 14. h4

Polje g5 prirodno je polje bijelog crnopoljca.

14. ... Se6 15. Se6: Le6: 16. Lg5 f6 17. Lf4 Se5 18. Tc1 Tf7 19. Dd2 Kh7 20. Tc3

Iznudivši zatvaranje crnog fijanketiranog lovca bijeli je ostvario jedan od željenih ciljeva u sličnim postavama, a sad ostvaruje i dominaciju na otvorenoj liniji.

20. ... Tc8 21. Tfc1 Tc3: 22. Tc3: Lg4

Uočava izvjesnu ranjivost bijelog na polju f3 i priprema ispad dame na a5, što još nije bilo dobro zbog b4. Ako sad bijeli povuče b4, da bi spriječio bilo kakvu protuigru, onda ide ... b5 s osvajanjem polja c4, no ovdje je dolazilo u obzir Dc2.

23. Le3 Da5 24. b3

Sprečava ... Sc4, dok 24. ... Sf3+ evidentno ne ide zbog Lf3: uz Lb6 itd., s nadmoćnom konačnicom.

24. ... f5 25. ef5 Tf5: 26. Ld4 Sf3+

Gruba greška koja odmah gubi. Normalno je bilo 26. ... Tf7, na što bi bijeli vjerojatno nastavio 27. b4 Db5 28. a3 s prednošću.

27. Lf3: Lf3: 28. Lg7:. Crni predaje.

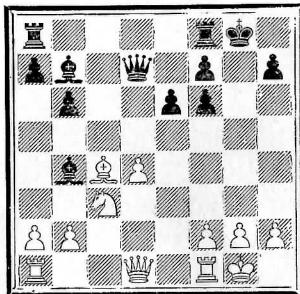
Prijeti mat, dok ... Kg7:, Dd4+ također odlučuje. Do previda je došlo u oštrom cajtnotu Jusupova, koji je do kontrole imao manje od minut vremena.

Šesta i sedma partija nisu promijenile rezultata, premda su oba partnera uložila mnogo vještine i borbenosti.

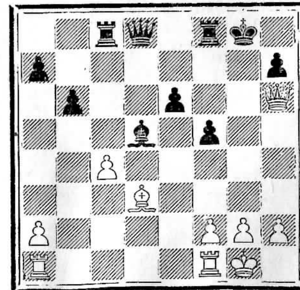
JUSUPOV — IVANČUK

Nimcovičeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 d5 6. Sf3 0—0 7. 0—0 cd4 8. ed4 dc4 9. Lc4: b6 10. Lg5 Lb7 11. Se5 Sbd7 12. Sd7: Dd7: 13. Lf6: gf6

14. d5 Lc3: 15. bc3 Ld5: 16. Dg4+ Kh8 17. Dd4 Tac8 (ako ... Kg7, onda naravno, Tad1 s prijetnjom Dg4+ i osvajanjem figure) **18. Df6:+ Kg8 19. Ld3 Dd8 20. Dh6 f5 21. c4**

21. ... Lg2: 22. De6:+ Kg7 23. De5+ Tf6 24. Tfd1 Tc5 25. Dc3 Lc6 26. Le4 Dc7 27. Lc6: Dc6: 28. Tac1 b5 29. cb5 Tc3: 30. bc6 Tfc6: 31. Tc3: Tc3: 32. Td7+ Kg6 33. Ta7: h5 34. Ta4 h4 35. Th4: Ta3 36. Kg2 Ta2: 37. Kg3 Ta1 38. f3 Kg5 39. Tb4 f4+ 40. Kh3 Ta2 41. Tb5+ Kg6. Remi.

IVANČUK — JUSUPOV

Francuska

1. e4 e6 2. d5 d5 3. Sd2 c5 4. ed5 ed5 5. Sgf3 Sc6 6. Lb5 Ld6 7. dc5 Lc5: 8. 0—0 Se7 9. Sb3 Ld6 10. Te1 0—0 11. Lg5 Dc7 12. c3 a6 13. Le2 Ld7 14. Le3 Sd8 15. Dd4 Sf5 16. Dd5: Se3: 17. fe3 Lc6 18. Da5 De7 19. Dg5 f6 20. Lc4+ Kh8 21. Dh5 g6 22. Dh3 Ld7 23. Dh4 g5 24. Df2 Sc6 25. Tad1 Tad8 26. Ld5 Lb8 27. Sbd4 f5 28. e4 fe4 29. Sc6: Lc6: 30. Dd4+ Tf6 31. Te4: Dg7 32. Tde1 h6 33. c4 Ld6 34. Kh1 Lb4 35. Db6 Df8 36. Dd4 Le1: 37. Te1: Ld5: 38. cd5 Kg8 39. h4 Tf3: 40. gf3 Df3:+ 41. Kh2 Td5: 42. Dc4 Df2+ 43. Kh3 Df3+ 44. Kh2 Kg7 45. Te2 Kg6 46. Tg2 Df5 47. hg5 De5+ 48. Kh3 De6+ 49. Kh2 De5+ 50. Kh3 De6+ 51. Kh2 hg5 52. Tf2 Kh5 53. Dc2 Dd6+ 54. Kg2 Dd7 55. Kh2 Td3 56. De2+ Kh6 57. Tf6+ Kg7 58. Te6 Dc7+ 59. Kh1 Th3+ 60. Kg1 Dg3+ 61. Dg2 Kf7 62. Tb6. Remi.

Posljednja partija meča dala je Jusupovu izjednačenje nakon snažnog rohadnog napada.

JUSUPOV — IVANČUK

Nimcovičeva indijka

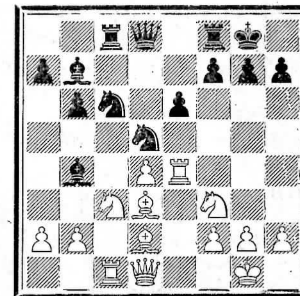
1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 b6 5. Ld3 Lb7 6. Sf3 0—0 7. 0—0 c5 8. Ld2

U mojoj šahovskoj mladosti borbe su bile oko 8. Sa4, a potez u tekstu bio je poznat, ali kao ponešto mlak nastavak.

8. ... cd4 9. ed4 d5 10. cd5 Sd5: 11. Tc1

Naravno, poslije 11. Sd5: Ld2: 12. Sb6: ab6 pješak je preskup.

11. ... Sc6 12. Te1 Tc8 13. Te4

Ovdje je dolazilo u obzir 11. ... Sd7 s daljim jačanjem polja d5 kao i rohade. Posljednja dva poteza crnog dopuštaju rano prebacivanje topa na napadačku poziciju po 4. redu. Crna rohada postaje ranjiva.

13. ... Sce7

Čini se posve prirodnim, pa ipak zbog slijedećeg poteza bijelog preferirao bih ... Le7. Ovako bijeli s tempom jača napad.

14. Sd5: Sd5: 15. Th4 g6

Na 15. ... h6 bijeli se može odlučiti na 16. Tc8: Dc8: 17. Lh6: gh6 18. Se5 Le7 19. Tg4+ Kh8 20. Dd2 ili 18. ... Sf6 19. a3.

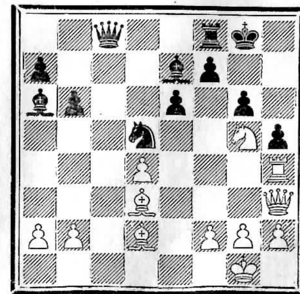
16. Tc8: Dc8: 17. Sg5 Le7

17. ... Ld2: 18. Dd2: Sf6 ruši se sa 19. Sh7: Sh7: 20. Dh6.

18. Dg4 La6

Ovdje bih se odlučio za 18. ... Sf6. Potez u tekstu daje priliku Jusupovu da efektno završi partiju ...

19. Dh3 h5

20. Th5: gh5 21. Lh7+

Mala poenta: bjelopoljac mora biti sačuvan, ostavljajući La6 da tuče u prazno.

21. ... Kg7

21. ... Kh8 22. Dh5: Sf6 23. Dh4 iznuđuje istu stvar.

22. Dh5: Sf6 23. Se6:+ fe6 24. Dh6+ Kh8 25. Lf5+ Kg8 26. Dg5+ Kh8 27. Dh4+ Kg8 28. Dg5+ Kh8 29. Dh4+ Kg8 30. Dg3+ Kh8 31. Dh3+ Kg7 32. Dg3+

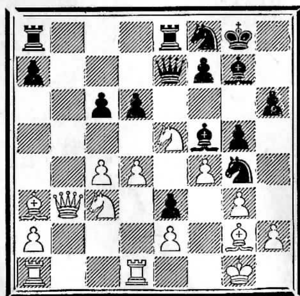
Ali ne 32. Lh6+ Kh8 33. Lf8: zbog 33. ... Sh5.

32. ... Kh8 33. Dh3+ Kg7 34. Le6: De6: 35. De6: Ld8 36. g4 Te8 37. Df5 Lc4 38. g5. Crni predaje.

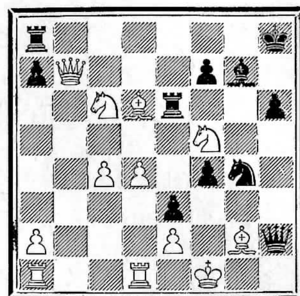
Tako je dramatičan meč dvojice sovjetskih velemajstora dobio i dramatičan epilog. Dvije dodatne partije igrane su brzim tempom od 60 poteza na 45 minuta. Već u prvoj Ivančuk, premda je vodio bijele figure, okliznuo se i pao.

IVANČUK — JUSUPOV
Kraljeva indijka

1. c4 e5 2. g3 d6 3. Lg2 g6 4. d4 Sd7 5. Sc3 Lg7 6. Sf3 Sgf6 7. 0—0 0—0 8. Dc2 Te8 9. Td1 c6 10. b3 De7 11. La3 e4 12. Sg5 e3 13. f4 Sf8 14. b4 Lf5 15. Db3 h6 16. Sf3 Sg4 17. b5 g5 18. bc6 bc6 19. Se5

19. ... gf4 20. Sc6: Dg5 21. Ld6: Sg6 22. Sd5 Dh5 23. h4 Sh4: 24. gh4 Dh4: 25. Sde7+ Kh8 26. Sf5: Dh2+ 27. Kf1 Te6 28. Db7

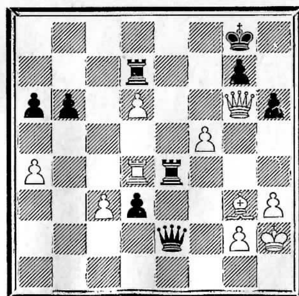

28. ... Tg6 29. Da8:+ Kh7 30. Dg8+ (prijetio je Dh1+ s matom) **30. ... Kg8: 31. Sce7+ Kh7 32. Sg6: fg6 33. Sg7: Sf2** (opet sjajno: prijeti neumoljivo ... Sh3) **34. Lf4: Df4: 35. Se6 Dh2 36. Tdb1 Sh3 37. Tb7+ Kh8 38. Tb8+ Db8: 39. Lh3: Dg3.** Bijeli predaje.

Posljednja partija, premda je iskara bilo, ništa nije izmijenila.

JUSUPOV — IVANČUK
Nimcovičeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 Sc6 6. Sf3 Lc3:+ 7. bc3 d6 8. 0—0 e5 9. Dc2 0—0 10. Sg5 h6 11. Se4 b6 12. Sf6:+ Df6: 13. Le4 Lb7 14. dc5 dc5 15. Ld5 Sa5 16. e4 Dg6 17. f4 Ld5: 18. cd5 ef4 19. Lf4: Tae8 20. Tae1 Sc4 21. De2 Se5 22. Lg3 Dd6 23. Dh5 De7 24. Tf5 Sd3 25. Te3 c4 26. d6 De6 27. Td5 Td8 28. h3 Td7 29. Kh2 a6 30. a4 Te8 31. Td4 f5 32. Ted3: cd3 33. ef5 De2 34. Dg6 Te4

35. Lf4 Tf7 36. Le5 Td4: 37. cd4 d2 38. d7 De5:+ 39. de5 d1D 40. e6 Dd6+ 41. Dg3 Td7: 42. ed7 Dd7: 43. f6 b5 44. ab5 ab5 45. fg7 Dg7: 46. Db3+. Remi.

Ako i ne očekivana od svih, posve zaslužena pobjeda Artura Jusupova. Šahovska čeljad često se zanese pojedinim turnirskim uspjesima šahovskih velemajstora i na temelju njih sklona im je pridavati pretjeran značaj i uzeti ih kao konačan kriterij. U ovom meču, međutim, ako dvije posljednje partije i ne uzimamo tako ozbiljno kao FIDE, Jusupov je pokazao više u svim stadijima; čak i u taktici, što nismo predmnijevali. Osim toga Ivančuk se pokazao labilnijim od dvojice boraca i njegov pad bio je neminovna posljedica.

* * *

Gelfand i Short nastavili su svoj meč beskompromisno. Petom partijom engleski je velemajstor povećao vodstvo. Pasivna obrana Gelfanda u pasivnoj varijanti bila je praktički odlučena već malom kombinacijom u 31. potezu Ostatak je samo jalova nada slabijeg na spas ...

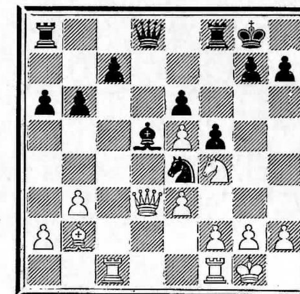
SHORT — GELFAND
Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sf6 4. 0—0 Se4: 5. d4 Sd6 6. Lc6: dc6 7. de5 Sf5 8. Dd8:+ Kd8: 9. Td1+ Ke8 10. Sc3 Le6 11. h3 Lb4 12. Ld2 a5 13. Se2 Lc5 14. Sf4 Ld5 15. Se1 Lb6 16. g4 Se7 17. Lc3 Le6 18. Sh5 Tg8 19. Sd3 Sd5 20. Ld2 c5 21. Sdf4 Sb4 22. c3 Sc6 23. Te1 a4 24. Te4 c4 25. a3 Td8 26. Se6: fe6 27. Lg5 Td7 28. Tae1 Sa5 29. T1e2 Tf8 30. Kg2 h6 31. Sg7:+ Tg7: 32. Lh6: Tgf7 33. Lf8: Kf8: 34. h4 Lc5 35. Kg3 Td7 36. h5 Td3+ 37. f3 Td1 38. Tf4+ Kg8 39. Tf6 Sb3 40. Te6: Sc1 41. Te4 Sd3 42. Kh4 Sb2: 43. Kg5 Td8 44. Tg6+ Kh8 45. Tf6 La3: 46. Tf7 Sd1 47. Td4 Td4: 48. cd4 Se3 49. Td7 Sg2 50. e6 c3 51. Tc7: b5 52. Tc3: Le7+ 53. Kg6 Sf4+ 54. Kf7 Sd5 55. Tc8+ Kh7 56. Ta8 a3 57. f4 Sb6 58. Te8 Sc4 59. Ke7: b4 60. g5 Kg7 61. f5. Crni predaje.

Šestom partijom i Gelfand uzvraća. Opet slaba igra Shorta kao u prvoj partiji. On rano gubi pješaka bez i najmanje kompenzacije.

GELFAND — SHORT
Damin gambit

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Sf3 Sbd7 5. e3 Le7 6. b3 0—0 7. Ld3 b6 8. 0—0 Lb7 9. Lb2 a6 10. Tc1 Se4 11. Dc2 f5 12. Se2 Ld6 13. Se5 Le5: 14. de5 Sdc5 15. cd5 Sd3: 16. Dd3: Ld5: 17. Sf4

Nije povučeno ni 20 poteza, a crni je već u nevolji. Za razliku od crnog centraliziranog skakača kojemu su dani u središtu odbrojani, bijeli skakač sa f4 vrši krajnje neugodan pritisak na d5 i e6. Prijeti više prijetnji od kojih nema parade.

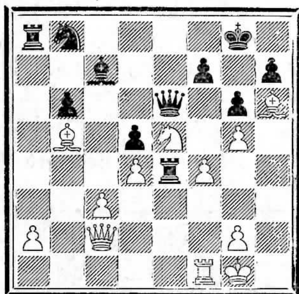
17. ... Sc5 18. Dc3 Tf7 19. La3 Se4 20. Dc2 Td7 21. f3 Sg5 22. Sd5: Td5: 23. Dc7: Sf7 24. f4 g5 25. Le7 De8 26. Lf6 Td2 27. fg5 Db5 28. Dc6 Tf8 29. Db5: ab5 30. Tc6 Ta2: 31. Tfc1 Te2 32. Te6: Ta8 33. Te7 Kf8 34. e6 Sd8 35. Th7:. Crni predaje.

U sedmoj partiji stvari su se komplicirale žrtvom kvaliteta na koju se odlučuje Short u ranoj središnjici. Gelfand se, međutim, brani vrlo inventivno i nivelira igru smionom idejom.

SHORT — GELFAND
Ruska

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Se5: d6 4. Sf3 Se4: 5. d4 d5 6. Ld3 Ld6 7. 0—0

0—0 8. c4 c6 9. cd5 cd5 10. Sc3 Sc3: 11. bc3 Lg4 12. Tb1 b6 13. Tb5 Lc7 14. h3 a6 15. hg4 ab5 16. Dc2 g6 17. Lh6 Te8 18. Lb5: Te4 19. g5 Dd6 20. Se5 De6 21. f4

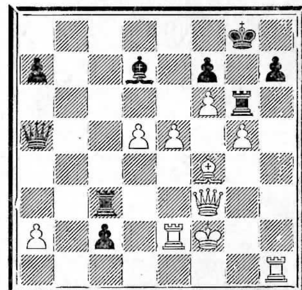
21. ... Sc6 22. Sc6: Tf4: 23. Tf4: Lf4: 24. Se5 Le5: 25. de5 De5: 26. a4 De1+ 27. Kh2 Tc8 28. Dd3 De5+ 29. Dg3 Dc3: 30. Df4 Dc7 31. Kg3 Dc3+ 32. Kh2 Dc7 33. Kg3 Dc3+. Remi.

Tako je meč ostao visjeti na posljednjoj osmoj partiji. Vodeći bijele figure Gelfand ostvaruje krupnu prednost već poslije otvaranja. No Shortu uspijeva zaplesti situaciju. Nervi i vrijeme rade svoje: Na c-liniji se pojavljuje jedan bezopasni pješačić crnog koji napreduje i u suradnji s damom i topom na koncu se sovjetski velemajstor nalazi u bezizlaznom položaju; umjesto izjednačenja potpun krah, no to tako već biva i to igraču koji je iz ovog ili onog razloga inferioran.

GELFAND — SHORT

Damin gambit

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Sbd7 5. Dc2 Le7 6. cd5 ed5 7. Lf4 c6 8. h3 Sf8 9. e3 Sg6 10. Lh2 0—0 11. Ld3 Te8 12. Se5 Ld6 13. f4 c5 14. 0—0 c4 15. Le2 Lb4 16. f5 Sf8 17. Lf3 Lc3: 18. bc3 Ld7 19. g4 Lc6 20. Dg2 S8d7 21. g5 Se5: 22. Le5: Se4 23. Le4: de4 24. h4 Kh8 25. f6 g6 26. h5 Tg8 27. Kf2 Da5 28. Th1 Dc3: 29. Tae1 Ld7 30. hg6 Tg6: 31. De4: Kg8 32. Db7: Dc2+ 33. Te2 Df5+ 34. Lf4 Tc8 35. Df3 c3 36. e4 Da5 37. d5 c2 38. e5 Tc3

39. Dh5 h6 40. e6 Le8 41. Lc1 Dd5: 42. e7 Tg5: 43. Lg5: Df5+ 44. Ke1 c1D+ 45. Lc1: Tc1:+ 46. Kd2 Tc2+ 47. Kd1 Dd3+ 48. Ke1 Dg3+ 49. Kd1 Dd3+ 50. Ke1 Dc3+ 51. Kf2 Dd4+. Bijeli predaje.

Prva polovica ovog meča čini mi se objektivno boljom. U ovoj drugoj bilo je iskrica ali ne i cjelovite dobre igre. Zbog brojnih očevidnih grešaka dolazilo je do naglih promjena situacija. Sve u svemu Short je pobijedio zasluženo, no u meču protiv A. Karpova vjerujem da će mu za uspjeh trebati ujednačenija igra na višoj razini. Gelfand je igrao vrlo nestabilno. Imao je suviše labilnih trenutaka da bi se mogao izvući s uspjehom.

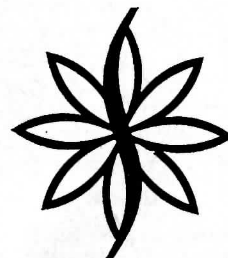
Komentari: **D. Marović**

PRETPLATA NA SOVJETSKE ŠAHOVSKE ČASOPISE ZA 1991. GODINU

Primamo pretplatu na slijedeće časopise: »ŠAHMATNY BJULETIN«, »ŠAHMATY v SSSR«, »ŠAHMATY«, Riga i »64«. Broj raspoloživih pretplata je ograničen.

Pretplata za 1991. iznosi za svaki časopis Din 720.

Preplata se uplaćuje na žiro-račun 30102-678-3941, Šahovski savez Hrvatske, Zagreb.

SAPONIA
OSIJEK

TABLETE
ANTISTRESNI MINERAL
kod zdravstvenih tegoba kao što su
— grčenje mišića
— srčane tegobe
— glavobolje i migrenozna stanja
— živčana razdražljivost
— tjeskobna stanja
— poremećen san

Svi ti simptomi mogu biti znaci nedostataka magnezija. U današnjim uvjetima života **nedostatak** tog minerala je česta pojava.

SASTAV

Soja magnezij u jednoj tableti sadrži 50 mg heliranog magnezija. Jednostavno uzimanje i visoko doziranje!

PODRUČJA PRIMJENE
Magnezij bi obavezno trebali uzimati:
- srčani bolesnici koji uzimaju diuertike
- dijabetičari i hipertoničari
- trudnice i dojilje
- šahisti u toku priprema, a osobito prije natjecanja (antistresna preventiva)
- osobe koje redovno uzimaju alkohol

jer je kod njih potreba za magnezijem znatno povećana.

Upotreba magnezija se preporuča u sklopu liječenja:
- glavobolja i migrenoznih stanja
- slabe koncentracije, pritiska u glavi
- živčane razdražljivosti i poremećenog sna
- svih stanja grčeva i napetih mišića i listova nogu, ramena, leđa i šije.

Način upotrebe: preporučuje se uzimati 3—4 MAGNEZIJ tablete prije ili nakon obroka. Preparat se može uzimati doživotno jer se i u dvostrukoj količini dobro podnosi.

Štiti od stresa . .
Za srce i živce . . .

teina® **PROIZVODI — PRIRODOM DO ZDRAVLJA**

KOPENHAGEN 1991.

Na tradicionalnom otvorenom turniru u **Kopenhagenu** zajedno su pobijedili sovjetski velemajstor **Dohojan** i međunarodni majstor **Piskov** s 8 bodova iz 10 partija.

Bilježimo dvije zabavne i vrlo efektne minijature jednog od pobjednika turnira Piskova.

PISKOV — GROTNES

Primljeni damin gambit

1. d4 d5 2. c4 dc4 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 c5 5. d5 e6 6. e4 ed5 7. e5 Sfd7 8. Dd5:

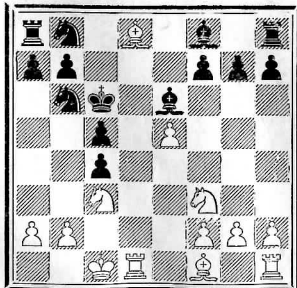
U češće igranom 8. Lg5 još uvijek valja razjasniti neke stvari poslije 8. ... f6 budući da je poznato da 8. ... Le7 9. Le7: De7: 10. Sd5: vodi prednosti bijelog.

8. ... Sb6 9. Dd8:+ Kd8: 10. Lg5+ Kc7?!

Prva nepreciznost. Teorija smatra ispravnim 10. ... Le7. Na primjer: 11. 0—0—0+ Ke8 12. Sb5 Sa6 13. Le7: Ke7: 14. Sd6 Sb4 15. a3 Sc6 16. Sc4: Sc4: 17. Lc4: Le6 s jednakom igrom, Torre — Seirawan, London 1984. Nije, međutim, isključeno da bijeli negdje može poboljšati igru.

11. 0—0—0 Le6 12. Ld8+ Kc6

Nova nepreciznost koja vodi tragičnoj odiseji crnog kralja. Istina, i poslije 12. ... Kc8 13. Lb6: ab6 14. Sg5 g6 15. Se6: fe6 16. Lc4: bijeli je u partiji Ubilava — Z. Polgar, Trenčianske Teplice 1985, postigao jasnu prednost.

13. b4!!

Neočekivan i jak odgovor koji nije bilo lako predvidjeti, ali koji zbog matne prijetnje b-pješakom strahovito brzo forsira događaje. Pritom valja uočiti da ne ide 13. ... cb3 zbog 14. Lb5 mat!

13. ... cb4

Možda je najbolja praktička šansa bila žrtva figure s 13. ... a6 14. a4 Sa4: 15. Sa4: Sd7 16. Lg5 b5.

14. Sd4+ Kc5?

»Aktivna« igra crnog kralja završit će tragično po njega. Jači otpor pružalo je 14. ... Kd7.

15. Se4+ Kd5 16. Se6:+ Ke4:

Istom vodi 16. ... Ke6: 17. Sg5+. Sad slijedi forsirano matiranje.

17. Sg5+ Kf5 18. g4+ Kg6

Jasno da brzom matiranju vodi i 18. ... Kg4: 19. Tg1+.

19. Lg2 f6

Jedina obrana od matiranja s 20. Le4+, no sad slijedi efektan matni finale.

20. f4! fg5 21. e6!

Oduzima polje f7.

21. ... gf4 22. h4

A ovim zaključnim udarom još jednom se pod kontrolu uzima polje g5 pa se matiranje više ne može spriječiti ni na koji način.

22. ... Kh6 23. Lg5+ Kg6 24. Le4 mat!

PISKOV — BOGDANOV

Kraljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Ld3 0—0 6. Sge2 e5 7. 0—0 Sc6 8. d5 Sd4

Boljoj igri bijelog vodilo je 8. ... Se7 9. Sg3 h5 10. f3 Sh7 11. f4 ef4 12. Lf4: Sf6, Korčnoj — Hort, Palma de Mallorca 1969, i sad je 13 e5 davalo prednost.

9. Sd4: ed4 10. Se2

Druga mogućnost je 10. Sb5 Te8 11. Te1 Sg4 12. h3 a6 13. hg4 ab5 14. cb5 Dh4 15. g3! s izglednijim perspektivama, Jusupov — Ehlvest, prvenstvo SSSR-a 1987.

10. ... Sg4?

Sad je ovaj odskok besmislen i čisti gubitak vremena. Ispravno je bilo 10. ... Te8 i na 11. f3 c5 sa složenom igrom.

11. h3 Sf6 12. b3 Te8

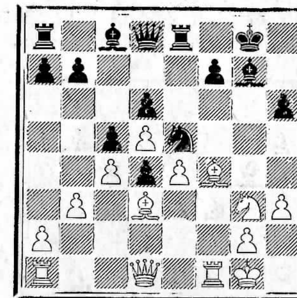
U slučaju privlačnog 12. ... Se4: 13. Le4: d3 bijeli je zamislio žrtvu kvalitete s 14. Dd3: La1: 15. Sc3 i slijedećim pritiskom po crnim poljima i dovoljnom kompenzacijom.

13. f3 c5 14. Lg5 h6 15. Ld2 g5?!

Crni želi ostvariti kontrolu nad poljem e5, no time stvara ozbiljne slabosti na kraljevom krilu, što će uskoro doći do izražaja.

16. Sg3 Sd7 17. f4 gf4 18. Lf4: Se5

Tako je crni ostvario svoju zamisao, no sad slijedi vrlo efektna i efikasna kazna pomoću žrtve figure, kojom se ruši pozicija crnog kralja.

19. Dh5! Sd3: 20. Lh6: Se5 21. Tf4 Sg6

Dopušta žrtveni napad do matiranja, no ne vidi se obrana od prijetnji 22. Th4 ili 22. Taf1.

22. Lg7: Kg7: 23. Tf7:+! Kf7: 24. Dh7+ Kf6 25. Tf1+ Sf4 26. Tf4:+ Ke5 27. Df5+ Lf5: 28. Tf5: mat!

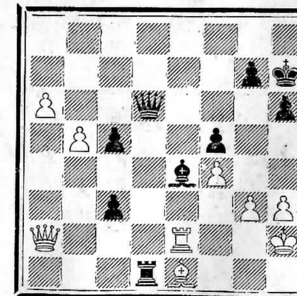
Komentar: **E. Sindik**

BIEL 1991. (II)

KOŽUL—ADAMS

Nimcovičeva indijka

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 b6 4. Sc3 Lb4 5. Dc2 Lb7 6. a3 Lc3:+ 7. Dc3: d6 8. e3 Sbd7 9. b4 Se4 10. Dc2 f5 11. Lb2 0—0 12. Ld3 De7 13. 0—0 c5 14. dc5 bc5 15. b5 e5 16. Se1 Df7 17. Td1 Sb6 18. a4 a5 19. f3 Sg5 20. f4 ef4 21. ef4 Se4 22. Sf3 h6 23. Ta1 Tfe8 24. Ta3 Te7 25. Td1 Lc8 26. Sd2 Lb7 27. Lf1 Sd2: 28. Td2: Le4 29. Dc1 De6 30. Td1 Kh7 31. La1 Taa7 32. Ta2 Dg6 33. h3 Te6 34. Kh2 Df7 35. Tad2 De7 36. Da3 La8 37. Dd3 Df7 38. Db3 Dg6 39. Td3 Le4 40. Tg3 De8 41. Td2 Tg6 42. Tg6: Dg6: 43. Dd1 Td7 44. Lc3 De6 45. La5: Sc4: 46. Db3 d5 47. Lc4: dc4 48. Da2 Ld3 49. Tf2 Le4 50. Lc3 Td3 51. Le1 Dg6 52. Te2 c3 53. a5 Dd6 54. g3 Td1 55. a6

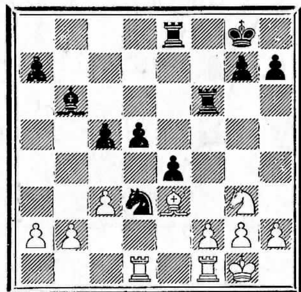
55. ... Te1:. Bijeli predaje.

ADAMS—BAREEV

Francuska

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 c5 4. ed5 ed5 5. Sgf3 Sf6 6. dc5 Lc5: 7. Sb3 Lb6 8.

Lb5+ Sc6 9. De2+ Le6 10. Sbd4 Dc8 11. 0—0 0—0 12. Se6: De6: 13. De6: fe6 14. c3 Sg4 15. Ld2 e5 16. Le1 e4 17. Lc6: bc6 18. Sd4 Se5 19. Td1 Tf6 20. Ld2 c5 21. Se2 Sd3 22. Le3 Te8 23. Sg3

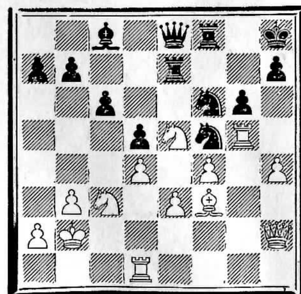

23. ... d4 24. Ld2 e3 25. fe3 de3 26. Tf6: ed2 27. Td2: gf6 28. c4 Te1+ 29. Sf1 Sb4 30. a3 Ta1. Bijeli predaje.

BAREEV—ANDERSON

Damin gambit

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Sbd7 5. cd5 ed5 6. Lf4 c6 7. h3 Le7 8 e3 0—0 9. Ld3 Te8 10. Dc2 Sf8 11. g4 Ld6 12. Ld6: Dd6: 13. g5 Sh5 14. 0—0—0 g6 15. Se5 Se6 16. h4 Seg7 17. De2 Lf5 18. Df3 Te7 19. Le2 Tf8 20. Dg2 Kh8 21. Dh2 De6 22. Thg1 Dc8 23. b3 Db8 24. Kb2 f6 25. gf6 Sf6: 26. f4 De8 27. Lf3 Lc8 28. Tg5 Sf5

29. h5 gh5 30. Tdg1 Le6 31. Lh5: Sh5: 32. Th5: Tg8 33. Tgg5 Se3: 34. f5 Lf5: 35. Df4. Crni je prekoračio vrijeme.

ADAMS—ŠIROV

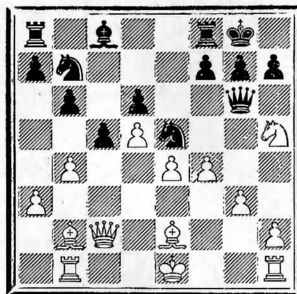
Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 g6 6. Lc4 Lg7 7. 0—0 0—0 8. h3 Sc6 9. Le3 Se4: 10. Lf7:+ Kf7: 11. Se4: Sd4: 12. Ld4: e5 13. Le3 d5 14. Sg3 Kg8 15. c3 Le6 16. Se2 g5 17. Dd2 h6 18. h4 gh4 19. Lh6: Df6 20. Lg5 Dg6 21. Lh4: Tf5 22. f4 Dg4 23. Lg5 Taf8 24. Tf2 d4 25. cd4 ef4 26. Lf4: Lc4 27. Le3 Tf2: 28. Lf2: Le2:. Bijeli predaje.

KOŽUL—CHRISTIANSEN

Bogoljubovljeva indijka

1. d4 e6 2. c4 Lb4+ 3. Sd2 c5 4. a3 Ld2:+ 5. Dd2: b6 6. e4 Sc6 7. Se2 Dh4 8. d5 Sa5 9. Dc2 Sf6 10. Sf4 Sg4 11. g3 Df6 12. Le2 Se5 13. Sh5 Dg6 14. Tb1 ed5 15. cd5 0—0 16. Sf4 Df6 17. b4 Sb7 18. Lb2 d6 19. Sh5 Dg6 20. f4

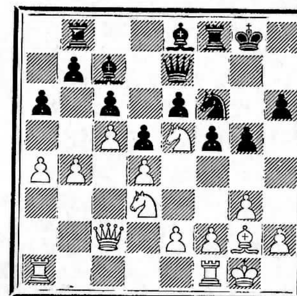

20. ... Lg4 21. fe5 Dh5: 22. Lg4: Dg4: 23. 0—0 de5 24. Le5: Tfe8 25. Tf4 Dg6 26. Tf5 Tac8 27. Da4 Sd6 28. Ld6: Dd6: 29. Da7: f6 30. bc5 Dc5:+ 31. Tf2 Te4: 32. Db7 Te7 33. Da6 Tce8 34. Db5 Dd4 35. Db3 Te3 36. Db6: Te1+ 37. Kg2 De4+. Bijeli predaje.

KOŽUL—BAREEV

Holandska

1. d4 e6 2. c4 f5 3. g3 Sf6 4. Lg2 c6 5. Sh3 d5 6. 0—0 Ld6 7. Lf4 Le7 8. Sd2 0—0 9. Dc2 h6 10. Lb8: Tb8: 11. Sf4 Ld6 12. Sd3 Ld7 13. Sf3 Le8 14. b4 g5 15. a4 a6 16. Sfe5 De7 17. c5 Lc7

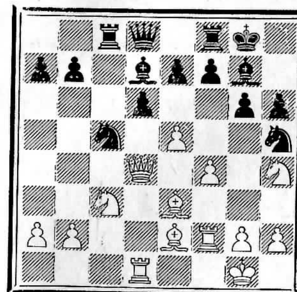

18. b5 cb5 19. ab5 Lb5: 20. Sg6 Dg7 21. Sf8: Tf8: 22. Tfb1 f4 23. c6 bc6 24. Tb5: ab5 25. Ta7 Se8 26. Dc6: Dd4: 27. De6:+ Kg7 28. Ld5:. Crni predaje.

BAREEV—CHRISTIANSEN

Pirčevka

1. d4 d6 2. e4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 Sa6 6. Lc4 0—0 7. e5 Sh5 8. Le3 c5 9. 0—0 cd4 10. Dd4: Lf5 11. Tf2 Sc5 12. Td1 Tc8 13. Sg5 De8 14. Lb5 Dd8 15. Le2 h6 16. Sf3 Lc2: 17. Td2 Lf5 18. Sh4 Ld7 19. Td1

19. ... Sf6 20. f5 de5 21. Db4 a5 22. Da3 Sce4 23. Se4: Se4: 24. Tff1 g5 25. f6 ef6 26. Sf5 Dc7 27. Se7+ Kh8 28. Sc8: Tc8: 29. De7 Le6 30. Dc7: Tc7: 31. Td8+ Kh7 32. g4 f5 33. gf5 La2: 34. f6 Sf6: 35. Lb5 Le6 36. Lb6 Tc8 37. Tc8: Lc8: 38. La5: Kg6 39. Lc4 Lh3 40. Te1 e4 41. Te3 Ld7 42. b4 Lf8 43. Te1 Ld6 44. Td1 Lf4 45. Lb6 h5 46. Ta1 Sg4 47. Ld5 Lh2:+ 48. Kg2 Le5 49. Ta8 Sf6 50. Lb7: h4 51. Le3 h3+ 52. Kh1 Lg4. Bijeli predaje.

ADAMS—KOŽUL

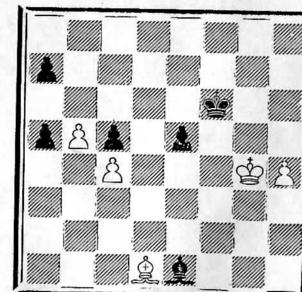
Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 g6 4. 0—0 Lg7 5. Te1 e5 6. c3 Sge7 7. a3 0—0 8. b4 d5 9. d3 a6 10. Lc6: Sc6: 11. bc5 de4 12. de4 Sa5 13. Sbd2 Le6 14. a4 f6 15. Tb1 Dc7 16. La3 Tfe8 17. Lb4 Lf8 18. La5: Da5: 19. Tb7: Dc3: 20. Db1 Da5 21. c6 Da4: 22. Tc1 Tac8 23. c7 a5 24. Db6 Da2 25. Tb8 a4 26. Tc8: Tc8: 27. h3 Kf7 28. Db7 Le7 29. Sc4 Db3 30. Sb6 a3 31. Dc6 Tc7: 32. Dc7: a2 33. Sd5 Ld5: 34. ed5 Db1 35. d6. Crni predaje.

ŠIROV—ANDERSON

Retijevka

1. Sf3 c5 2. g3 g6 3. Lg2 Lg7 4. 0—0 Sf6 5. d3 Sc6 6. a3 0—0 7. c3 b6 8. b4 Lb7 9. Lb2 Dc7 10. Sbd2 d5 11. b5 Sa5 12. c4 dc4 13. Le5 Dd7 14. dc4 Tad8 15. Lc3 Se4 16. La5: ba5 17. Se4: Le4: 18. Dd7: Td7: 19. Tad1 Tfd8 20. Td7: Td7: 21. Se5 Le5: 22. Le4: Td2 23. e3 e6 24. f4 Lb2 25. Tf2 Td1+ 26. Tf1 Tf1:+ 27. Kf1: La3: 28. Ke2 Lc1 29. Lc2 f5 30. Kf3 Kf7 31. e4 fe4+ 32. Ke4: Kf6 33. Ld1 Lb2 34. Lc2 Ld4 35. Kf3 h6 36. Ld1 g5 37. h3 Lc3 38. fg5+ Kg5: 39. Ke4 Kf6 40. h4 Le1 41. Kf4 e5+ 42. Kf3 h5 43. g4 hg4+ 44. Kg4:

44. ... Lh4: 45. Kh4: Kf5 46. Kg3 Ke4 47. Kf2 Kd3 48. Ke1 Kc4: 49. Kd2 Kb4 50. Kc2 e4 51. Lg4 a4 52. Lf5 e3 53. Le6 c4. Bijeli predaje.

LAUTIER—CHRISTIANSEN

Engleska

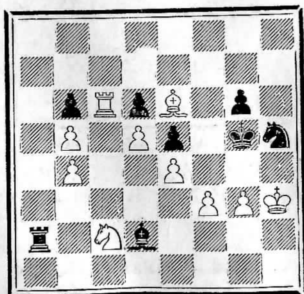
1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. e4 d5 4. e5 Se4 5. Sf3 Le7 6. d4 0—0 7. Ld3 Sc3:

8. bc3 dc4 9. Lc4: c5 10. 0—0 cd4 11. cd4 Sc6 12. Le3 b6 13. Tc1 Sa5 14. Ld3 Lb7 15. Sd2 Dd7 16. Dg4 f5 17. ef6 Lf6: 18. Se4 Le4: 19. Le4: Tad8 20. Tfd1 Df7 21. Df3 Kh8 22. d5 ed5 23. Td5: Td5: 24. Ld5: Dd7 25. Le4 De7 26. Ld3 Td8 27. Lb1 g6 28. g3 Sb7 29. h4 Sc5 30. h5 gh5 31. Dh5: Tg8 32. Td1 Se4 33. Le4: De4: 34. Td6 Lg7 35. Td7 a5 36. Kh2 Dc6 37. Df7 De4 38. Tb7 Le5 39. Te7 Dh4+ 40. Kg2 Lg3: 41. Te8 Dh2+ 42. Kf3 Dh1+ 43. Ke2 Te8: 44. De8:+ Kg7 45. Ld4+ Kh6 46. De6+ Kg5 47. Lf6+. Crni predaje.

GAVRIKOV—ADAMS

Damina indijka

1. Sf3 Sf6 2. c4 e6 3. g3 b6 4. Lg2 Lb7 5. d4 Le7 6. Sc3 Se4 7. Ld2 0—0 8. d5 Sd2: 9. Sd2: d6 10. 0—0 e5 11. e4 a5 12. a3 Lg5 13. Sf3 Lh6 14. b4 Sd7 15. Dd3 De7 16. Sb5 Sf6 17. Sd2 La6 18. Sb3 ab4 19. ab4 Lb5: 20. cb5 Tfb8 21. Ta6 Td8 22. Tfa1 Tab8 23. Lh3 g6 24. Ta7 Lg5 25. Dc2 Se8 26. T1a2 h5 27. Kg2 Kg7 28. Dc4 Df6 29. Sa1 Kg8 30. Sc2 Lh6 31. Se1 De7 32. Sd3 h4 33. Dc6 Kg7 34. Te2 Kg8 35. Se1 Kg7 36. Sf3 Lg5 37. Tea2 Lf6 38. Tb7 Tb7: 39. Db7: Kf8 40. Dc6 Lg5 41. Ta7 hg3 42. hg3 Kg7 43. Se1 Lh6 44. Db6: cb6 45. Te7: Sf6 46. f3 Ld2 47. Sc2 Ta8 48. Le6 Kh6 39. Tf7: Sh5 50. Kh3 Ta2 51. Tc7 Kg5 52. Lf7 Tb2 53. Tc6 Sf6 54. Le6 Sh5 55. Lg4 Sf6 56. Lc8 Sh5 57. Le6 Ta2 58. Tc8 Tb2 59. Lf7 Sf6 60. Tc6 Ta2 61. Tc8 Tb2 62. Tc6 Ta2 63. Le6 Sh5

64. f4+ ef4 65. e5 fg3 66. ed6 Sf6 67. d7 Sd7: 68. Ld7: Ta7 69. Le8 Lf4 70. Lg6: Ta8 71. Lh7 Th8 72. Tg6+ Kf5 73. Tg7+ Ke5 74. Td7 Tc8 75. Tf7 Lc1 76. Tf5+ Kd6 77. Sd4 Th8 78. Th5 Ld2 79. Sf5+ Kd5: 80. Lg8+. Crni predaje.

GAVRIKOV—KOŽUL

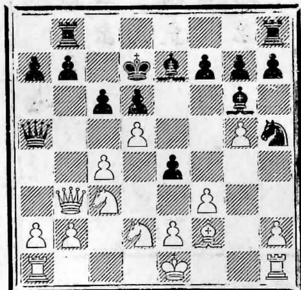
Kraljeva indijka

1. Sf3 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. d4 0—0 6. Le2 e5 7. 0—0 Sa6 8. d5 Sc5 9. Dc2 a5 10. Lg5 h6 11. Le3 b6 12. Sd2 Sg4 13. Lg4: Lg4: 14. a3 Sa6 15. Tab1 f5 16. f3 Lh5 17. b4 ab4 18. ab4 f4 19. Lf2 g5 20. Dd3 g4 21. fg4 Lg4: 22. Sf3 Tf7 23. Tb3 Lf6 24. Kh1 Kh7 25. Tfb1 Tg7 26. Se2 Lh5 27. Tg1 Dd7 28. Dc3 Tag8 29. Dd3 Dc8 30. Le1 Sb8 31. c5 bc5 32. bc5 Sd7 33. Lf2 Le7 34. cd6 cd6 35. Tc3 De8 36. g3 Sf6 37. gf4 Tg1:+ 38. Sg1: Dg6 39. Df1 ef4 40. Tc7 De4: 41. Lh4 Sd5: 42. Ta7 Tg7 43. Le7: Se7: 44. Ta3 Sf5. Bijeli predaje.

BAREEV—ADAMS

Nepravilno

1. d4 d6 2. Sf3 Lg4 3. c4 Sd7 4. Db3 Tb8 5. Le3 c6 6. Sc3 Sgf6 7. Sd2 Da5 8. d5 e5 9. f3 Lf5 10. Lf2 e4 11. g4 Lg6 12. g5 Sh5 13. Lh3 Le7 14. Ld7:+ Kd7:

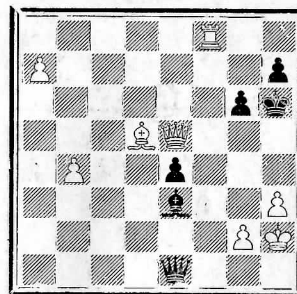

15. c5 cd5 16. Dd5: Db4 17. cd6 Sf4 18. Db3 Ld6: 19. Db4: Lb4: 20. Lg3 e3 21. Sb3 Se6 22. 0—0—0+ Kc6 23. Lb8: Tb8: 24. Sd4+ Sd4: 25. Td4: Lc5 26. Td5 b5 27 Thd1 Tc8 28. h4 b4 29. Se4 Lb6 30. T1d3 Kb7+ 31. Kd1 Ka6 32. Td6 Ka5 33. b3 f5 34. T3d5+ Ka6 35. Sc5+ Kb5 36. Sd3+ Ka6 37. Td7 La5 38. T7d6+ Lb6 39 Sb4:+ Kb7 40. f4 Lc7 41. Td7 Kb6 42. a4 a6 43. a5+. Crni predaje.

ŠIROV—CHRISTIANSEN

Nimcovičeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. f3 d5 5. a3 Le7 6. e4 dc4 7. fe4 e5 8. d5 c6 9. Sf3 0—0 10. Ld3 Lg4 11. h3 Lf3: 12. Df3: a5 13. 0—0 Sbd7 14. Le3 a4 15. Kh1 Se8 16. Lc2 Sc5 17. Tad1 Da5 18. Df2 Td8 19. Dg1 cd5 20. Sd5: Ld6 21. Sc3 b6 22. Sb5 Le7 23. Td8: Ld8: 24. Lc5: bc5 25. Dc5: Dd2 26. Df2 Dh6 27. La4: Sf6 28. Sd6 Sg4 29. Df3 Dd6: 30. Dg4: Dd3 31. Df3 Dc4: 32. Lb3 Dc7 33. Ld5 g6 34. De3 Kg7 35. Tc1 Db8 36. b4 Lb6 37. Dc3 Ld4 38. Dc6 Da7 39. a4 Le3 40. Tf1 f5 41. a5 Dd4 42. Dd6 Lg5 43. a6 Dd3 44. Tf3 Dd2 45. De5:+ Kh6 46. a7 fe4 47. Tf8: De1+ 48. Kh2 Le3

49. Df4+ Lf4:+ 50. Tf4: Dc1 51. Tf7. Crni predaje.

ADAMS—LAUTIER

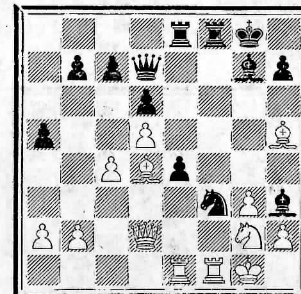
Francuska

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 c5 4. ed5 Dd5: 5. Sgf3 cd4 6. Lc4 Dd6 7. 0—0 Sf6 8. Sb3 Sc6 9. Sbd4: Sd4: 10. Sd4: Ld7 11. c3 Dc7 12. De2 0—0—0 13. a4 h5 14. Sb5 Lb5: 15. ab5 Sg4 16. g3 Lc5 17. Kg2 Kb8 18. Ta4 The8 19. h3 Sf6 20. Lg5 Td7 21. Tfa1 Sd5 22. Ld5: Td5: 23. Lf4 e5 24. b4 Dd7 25. Lg5 Lb6 26. c4 Td3 27. c5 Db5: 28. Kh2 Lc7 29. Ta7: Kc8 30. Ta8+ Lb8 31. Td1. Crni predaje.

BAREEV—KOŽUL

Kraljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 **g6** 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Le2 0—0 6. Sf3 e5 7. d5 Lg4 8. Le3 Sbd7 9. 0—0 Se8 10. g3 a5 11. Sh4 Lh3 12. Sg2 f5 13. ef5 gf5 14. f4 Sef6 15. fe5 Se5: 16. Dd2 Dd7 17. Ld4 Tae8 18. Tae1 Se4 19. Se4: fe4 20. Lh5 Sf3+

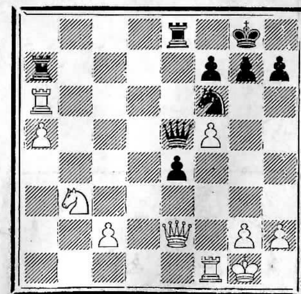

21. Tf3: ef3 22. Te8: Te8: 23. Le8: De7 24. Lg7: De4 25. Lh6. Crni predaje.

GAVRIKOV—CHRISTIANSEN

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cd4 4. Sd4: a6 5. Ld3 Lc5 6. Sb3 La7 7. De2 Sc6 8. Le3 Sf6 9. Sc3 d6 10. f4 e5 11. La7: Ta7: 12. f5 b5 13. 0—0 Se7 14. a4 b4 15. Sd1 0—0 16. a5 d5 17. ed5 Te8 18. Se3 Sed5: 19. Sd5: Dd5: 20. Ta4 e4 21. Lc4 De5 22. Tb4: Db2: 23. Tb6 De5 24. La6: La6: 25. Ta6:

25. ... Sg4 26. g3 Ta6: 27. Da6: e3 28. De2 Sf2 29. Df3 Dc3 30. De2 Dc6 31. Tf2: ef2+ 32. Df2: Td8 33. De2 h6 34. h4 Dc3 35. Kg2 Tc8 36. Kh3 Db2 37. a6 Tc2: 38. De8+ Kh7 39. a7 h5. Bijeli predaje.

KOŽUL—LAUTIER

Slavenska

1. d4 d5 2. c4 c6 3. e3 Sf6 4. Sc3 e6 5. Sf3 Sbd7 6. Ld3 dc4 7. Lc4: b5 8. Ld3 Lb7 9. e4 b4 10. Sa4 c5 11. e5 Sd5 12. 0—0 cd4 13. Te1 a6 14. Te4 g6 15. Lg5 Da5 16. Sd2 Lc6 17. Sc4

17. ... Da4: 18. b3 Sc3 19. De1 Db5 20. Sd6+ Ld6: 21. Lb5: ab5 22. ed6 Le4: 23. Lh6 f6 24. f3 Ld5 25. Dh4 Kf7 26. Te1 Ta2: 27. Kh1 Se2 28. h3 Se5 29. Tf1 g5 30. De1 Sd3 31. Db1 Td2 32. Kh2 Sc3. Bijeli predaje.

LAUTIER—ŠIROV

Damin gambit

1. d4 d5 2. c4 Lf5 3. Sc3 e6 4. Sf3 c6 5. e3 Sd7 6. Ld3 Ld3: 7. Dd3: f5 8. 0—0 Ld6 9. Ld2 Sh6 10. g3 0—0 11. Sh4 Sg4 12. cd5 cd5 13. Sb5 Le7 14. Sg2 Db6 15. Sc3 Tac8 16. f3 Sgf6 17. Tac1 Db2: 18. Tb1 Da3 19. Sf4 Tc6 20. Tb7: g5 21. Sfe2 a6 22. Tfb1 Tc4 23. T1b3 Dd6 24. Sd1 Dc6 25. Sb2 Tc8 26. Db1

26. ... g4 27. fg4 Tc2 28. Dd1 Se4 29. Le1 fg4 30. Sf4 Sef6 31. Se2 Se4 32. Sf4 Sf2 33. Lf2: Tc1 34. Dc1: Dc1:+ 35. Kg2 Dc6 36. Sbd3 Lg5 37. Se2 Tc7 38. Tc7: Dc7: 39. Sef4 Kf7 40. Tb1 Lf4: 41. Sf4: Dc2 42. Tb7 Ke7 43. Ta7 Dc4 44. a3 Kd6 45. Le1 Da2+ 46. Kf1 Da3: 47. Ke2 Da2+ 48. Kd1 Da4+ 49. Ke2 Sf6 50. Tb7 Dc2+ 51. Kf1 Se4 52. Tb6+ Kd7 53. Tb7+ Kc8 54. Tb6 Dh2:. Bijeli predaje.

ŠIROV—LAUTIER

Nimcovičeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 c5 5. dc5 Sa6 6. a3 Lc3:+ 7. Dc3: Sc5: 8. b4 Sce4 9. Dd4 d5 10. c5 b6 11. f3 bc5 12. bc5 Da5+ 13. Db4 Dc7 14. fe4 Tb8 15. Da4+ Ld7 16. c6 0—0 17. Ld2 Lc6: 18. Da5 De5 19. Lc3 De4: 20. Lf6: gf6 21. Sf3 d4 22. Dd2 e5 23. h4 Dg6 24. Kf2 Kh8 25. h5 Dg7 26. Tc1 Tb6

27. g4 e4 28. Dd4: ef3 29. h6 Dg6 30. ef3 Lb7 31. Ld3 Dg5 32. Tb1 Tb1: 33. Lb1: De5 34. De5: fe5 35. Lf5 Lc8 36. Tc1 Lf5: 37. gf5 Tb8 38. Tc7 Kg8 39. Ke3 Kf8 40. f6 Ke8 41. Te7+ Kf8 42. Ta7: Ke8 43. Ke4 Tb1 44. a4 Th1 45. a5 Th6: 46. Ke5: Th1 47. a6. Crni predaje.

BAREEV—ŠIROV

Engleska

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. g3 c5 4. Sf3 cd4 5. Sd4: d5 6. Lg2 Lg7 7. Sc2 Da5+ 8. b4 Dc7 9. cd5 Sg4 10. 0—0 La1: 11. Sa1: 0—0 12. Sb3 Sd7 13. Dd4 Sgf6 14. Lb2 Db6 15. Dc3 e5 16. de6 fe6 17. S1d2 e5 18. Sc4 De6 19. Sc5 De7 20. Td1 Sc5:

Problemski dio

Uređuje:
mr JOSIP VARGA,
dipl. oec.
41000 ZAGREB
Gračanski Mihaljevac 11

ORIGINALNI PROBLEMI

Problemi broj 419 do 424 sudjeluju u tekućem i godišnjem rješavačkom natječaju. Rješenja poslati u roku od 15 dana po objavi na adresu urednika problemskog dijela.

SUCI INFORMALNIH TURNIRA: ing. Fadil ABDURAHMANOVIĆ — dvopotezi, prof. Marjan KOVAČEVIĆ — tropotezi i Zlatko MIHAJLOSKI — višepotezi.

IVAN N. BENDER
Ljubinje

419

Mat u 2 6+3

ŽIVKO JANEVSKI
Gevgelija

420

Mat u 2 10+9

ANDRÉ SIMONET
Bruxelles — Belgija

421

Mat u 2 14+7

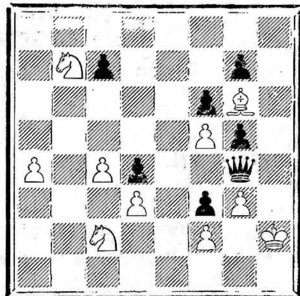
RAIMONDAS SENKUS
Marijampolė — Litva

422

Mat u 3 10+12

BOGDAN HORNJAKOV
Elemir

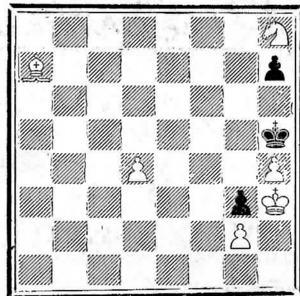
423

Mat u 4 10+7

SUJUNBEK BOLOTBEKOV
Kirovka — SSSR

424

Mat u 5 6+3

RASPIS

INTERNACIONALNOG TURNIRA »ŠAHOVSKOG GLASNIKA« ZA KOMPOZICIJU ŠAHOVSKIH PROBLEMA 1992.

U turniru sudjeluju slijedeće grupe: dvopotezi (sudac: ing. Ljubomir Ugren), tropotezi (sudac: ing. Živko Janevski), višepotezi (sudac: Mato Prikril) i pomoćni matovi — h‡2 i h‡n (sudac: ing. Fadil Abdurahmanović). Probleme slati do 31 X 1992. na adresu: Josip VARGA, 41000 Zagreb, Gračanski Mihaljevac 11.

Internationale Ausschreibung von »ŠAHOVSKI GLASNIK« für Schachkompositionen in vier Gruppen: Zweizüger (Richter: ing. Ljubomir Ugren), Dreizüger (Richter: ing. Živko Janevski), Mehrzüger (Richter: Mato Prikril) und Hilfsmatt — h‡2 und h‡n (Richter: ing. Fadil Abdurahmanović). Einsendungen zur richten an: Josip VARGA, 41000 Zagreb, Gračanski Mihaljevac 11 bis 31. X 1992.

International-Problem Composing Tourney of »ŠAHOVSKI GLASNIK« for: Twomovers (Judge: ing. Ljubomir Ugren), Threemovers (Judge: ing. Živko Janevski), Moremoves (Judge: Mato Prikril) and Helmate — h‡2 and h‡n (Judge: ing. Fadil Abdurahmanović). Entries till 31. X 1992. to the address: Josip VARGA, 41000 Zagreb, Gračanski Mihaljevac 11.

Редакция »Шаховског гласника« объявля конкурс составления задач: двухходовки (судья: инж. Любомир Угрен) трехходовки (судья: инж. Живко Йаневски), многоходовки (судья: Мато Прикрил) и кооперативний мат — h≠2 и h≠н (судья: инж. Фадил Абдурахмановић). Композиции присилать до 31. X. 1992. по адресу: Јосип Варга, 41000 Загреб, Грачански Михаљевац 11.

BITTE NACHDRUCKEN ПРОШУ ОПУБЛИКОВАТЬ PLEASE REPRINT

RJEŠENJA IZ BROJA 7/1991.

391 **Bišćan:** 1. Dc3:?, De4:?, Dc3?, d4?, e3!, c2!, Dd5:!, Ld4:!; **1. Dd3** (2. Dh3‡) ed3+ 2. Kd3:‡ Ni jedan od brojnih pokušaja iz varki ne uspjeva otvoriti K—L bateriju, osim neočekivanog uvodnika sa žrtvom najjače figure!

392 **Pankratev:** 1. Lg3? Lg4? Ld2:!, Dd8!; **1. Dc4** (2. Dd4:‡) Sf3, Sf5 Braneći se od prijetnje crni odvezuje bijele skakače i omogućuje matove iz varki.

393 **Nesek:** 1. Le8! Kb7 2. Sb5 Iznudnica u tropoteznoj minijaturi s lijepim matovima, od kojih su dva modelna.

394 **Sotlar: 1. Dh8!** c6, Kb5:, Kd5: 2. Dc8, Db8, Dd8; 1. Dh1?, g5?, c6!, Kb5:! Dobar uvodnik i varke s iznudnicom u »Meredithu«.

395 **Senkus: 1. Dg2** (2. Td3+ cd3 3. c4‡) Le4:+, Ke4: Le8:, Le3 2. Td3+, Lc6+, Te7, Tfe3: Dobar prvi potez i interesantan sadržaj, unatoč brojnim uzimanjima.

396 **Tóth: 1. Sf5!** Ke8 2. Lb6! Kf8 3. Sg7! Ke7 4. Lc7! U ovoj minijaturi sve je forsirano iznuđeno, osim slobodnog izbora matnog polja za crnog kralja, a ipak je dopadljivo.

397 **Žuvić: 1. d3** (2. de4‡) Df3:, Dc2, Lb1, Te5, Sd6, Sf6, ed3, (ef3) Braneći se od prijetnje crni otvara, napušta i presjeca linije, blokira i deblokira polja i time omogućuje druge matove u varijantnom dvopotezu. Dual u 1. ... Sc5 (Sd6) 2. Tc5/Td6‡ autor ispravlja s dodatkom c. Pb6.

398 **Segers:** 1. ... f4, fg4 2. Sd6‡, Le7‡; 1. Sd6?, Le7? Dd3:! Dd3:!; **1. b8S** (2. Sd7:‡) Braneći mat iz uvodnika crni omogućuje matove iz prividne igre. U dodatnoj obrani 1. ... Dd3: (potez koji je obarao varke) dolazi 2. De7‡, što je u varkama bilo nemoguće zbog opstrukcije.

399 **Bišćan:** 1. ... d5, de5, Sg1/Sc3: 2. Sc5‡, De5:‡, Sf4‡; **1. Db7!** d5, de5, Sg1/Sc3: 2. Da6+, Sc5+, Sf4+ Prijelaz iz dvopotezne iznudnice u prividnoj igri u tropoteznu u rješenju s četiri izmijenjena mata.

400 **Subotić: 1. Sc3** (2. Sd3 3. Sc1 4. Sb3‡) b5 2. Sa4! ba4 3. Kc1! a3 4. Sc2+ Ka2 5. Sd4! Ka1 6. Kc2! Ka2 7. Se2! Ka1 8. Sc1! »Maljutka« čiji je sadržaj i završna slika poznata iz studija. Nuzrješiv i prijerješiv: 1. Kb3 b5 (1. ... b6 2. Sc3; 1. ... Kb1 2. Sd3 — 3. Sc3 uz 4. Se1) 2. Sf4 Kb1 3. Se2 Ka1 4. Sc2+ Kb1 5. Sa3+ Ka1 6. Sd4.

RJEŠAVAČI IZ BROJA 7/1991.

Broj bodova za probleme od broja 391 do 396, tekući natječaj, iznosio je: 2+2+3+3+ +3+5=18, a za probleme broj 397 — 400, godišnji natječaj: (2+1)+2+3+(9+9)=26. Maksimalni broj bodova bodova u tekućem natječaju osvojili su: Vladimir Andrijević — BG +16 bodova iz godišnjeg natječaja, Ivan Bender — Ljubinje +14, Ljubomir Branković — ZG +17, Andrej Cirman — LJ +17, Leon Erjavac — OS, Mustafa Hodžić — ST +16, Rade Kažanegra — Sv. Stefan +16, ing. Marko Kramaršič — ŠL, Dušan Kutin — LJ +25, Vjekoslav Letoš — SM +7, Franjo Mlinar — LJ +17, mr Milan Pejić — GS +25, ing. Josip Perković — SA +26, Josip Pernarić — ZG +26, Mihajlo Petrović — BG +26 (Prvo pa potpuno!), Jozo Pezer — Bač. P. Selo +26, Zvonimir Podravec — ZG +16, Miljenko Prusac — ZD +16 (Odlično, no studije još ne objavljujemo.), ing. Želimir Rogin — KC +25, Dražen Stanković — SA +26, Stipe Sučić — ZG +26, Miroslav Šarić — Ptuj +26, Milen Špijunović — TU +16, Živa Tomić — PA +25, Ottó Tóth — Čoka +17, Ivan Vodopija — ZG +25, Josip Vrabec — Ljubija +15 i Predrag Žuvić — ZG +17.

Ostali rješavači: ing. Pane Atanasovski — Kavadarci 16+26, Milan Frelih — Tolmin 16+16, Dragan Gostić — KA 14+7, ing. Emil Panijan — KA 14+7 i Miodrag Vuković — BG 15+5.

Nagrade u šahovsko-problemskoj literaturi, po izboru nagrađenih — izdanja »ŠAHOVSKE NAKLADE« — u vrijednosti od 80, 60 i 40 dinara osvojili su:

1. Josip PERNARIĆ — ZG
2. Živa TOMIĆ — PA
3. Želimir ROGIN — KC

RJEŠENJA IZ BROJA 8/1991.

401 **Subotić:** 1. Df7+/Te3? Kd8!; **1. De4** (2. De7:‡) Kd8 2. Da8:‡ Ovo je bio tvrd orah mnogim rješavačima, a neki su — poput kompjutora — tvrdili: »NERJEŠIV!«. 1. ... 0—0—0 naravno ne ide, jer je crni kralj igrao da bi bijelom kralju omogućio prolaz do h8!

402 **Petite:** 1. Lh7? (2. Dg2‡ A) Sg4! (a), 1. Kg7? (2. Da8‡ B) Ld8! (b); **1. Da2!** Sg4 (a), Ld8 (b) 2. Dg2‡ (A), Da8‡ (B)

Obrane u rješenju koje su bile oborenja varki, omogućuju matove iz varki!

403 **Larose & Wiedenhoff:** 1. d8D?, Sb1? Lf2:!, Lc1!; **1. Sf7!** Francuski koautorski tandem obrađuje temu »Ampliatif« (pobliže vidi u »Diagrammes« broj 98), no ima tu i »Zagorujka«, »zvijezde« crnog kralja i davanja uvodnikom četiri polja crnog kralja!

404 **Kovačević: 1. 0—0—0** (2. Tee1‡) Lf1:, Tc7+, Tc6+, Sc4, Se4:, Td7:; 1. Ta4+?, Lb5?, Lc4?, Ld3?, f5!, Lc4!, Lb5:!, Lc4:!, Se4:! Ovo je bila poslastica našim rješavačima — prema njihovim izljevima: »bogato«, »sadržajno«, »raznoliko«, »perfektno izvedeno«, »neuobičajeno«, »neočekivano« . . .

405 **Žuvić: 1. Sg7!** Kc5, Kc7:, Ke5, Ke7, T~, Le8 2. Lb4+, Lf4+, Lb4+, Td7:+, Lf4+ Prvim potezom daju se dva slobodna polja crnom kralju da bi se omogućila »zvijezda« ali i dodatne varijante s matovima na vezanu figuru. Unatoč svemu tome dojam kvari gotovo cijela bijela postava.

406 **Đukić: 1. Sd5** (2. Sf6 3. g4‡) Lb3 2. g4+ Ke4 3. Sf6+ Obrane od prijetnje 1. . . . Ke4, e4 uopće je ne brane, već omogućuju kraći mat od uvjeta i tek potez lovcem po volji, kao u iznudnici, postiže četveropoteznu realizaciju. Neobično.

RJEŠAVAČI IZ BROJA 8/1991.

Maksimalni broj bodova za probleme broj 401 — 406 iznosio je: 2+2+2+2+3+4=15, a osvojili su ih: Vladimir Andrejić — BG, Ljubomir Branković — ZG, Andrej Cirman — LJ, Dragan Gostić — KA, Mustafa Hodžić — ST, Rade Kažanegra — Sv. Stefan, ing. Marko Kramaršič — ŠL, Dušan Kutin — LJ, Vjekoslav Letoš — SM, ing. Emanuel Lukešić — ZG, Franjo Mlinar — LJ (Opet urgirao!), ing. Emil Panijan — KA, mr Ljubiša Papić — ČA (Uspješan povratak!), ing. Josip Perković — SA, Josip Pernarić — ZG, Jozo Pezer — Bač. P. Selo, Miljenko Prusac — ZD, Dražen Stanković — SA, Stipe Sučić — ZG (Odlično zapažate i pamtite! 403 je poboljšana verzija broja 229 — istih autora, a moguće je da ste u pravu i za upit o predlošku broja 235 na 396, no ni to nije nedozvoljeno.), Milen Špijunović — TU, Ottó Tóth — Čoka, Josip Vrabec — Ljubija i Predrag Žuvić — ZG.

Ostali rješavači: Milan Frelih — Tolmin 13 bodova, Ivo Mižorov — Gevgelija 8, mr Milan Pejić — GS 13, Zvonimir Podravec — ZG 13, ing. Želimir Rogin — KC 13, Miroslav Šarić — Ptuj 13, Ivan Vodopija — ZG 13 i Miodrag Vuković — BG 13.

Nagrade u šahovsko-problemskoj literaturi — izdanja »ŠAHOVSKE NAKLADE« — po izboru nagrađenih u vrijednosti od 80, 60 i 40 dinara osvojili su:

1. Jozo PEZER — Bač. PS
2. Dušan KUTIN — LJ
3. Predrag ŽUVIĆ — ZG

RJEŠENJA IZ BROJA 9/1991.

407 **Letoš: 1 Se3!** Kc3, Kc5:, Ke3: Iznudnica sa žrtvenim uvodnikom koji daje slobodno polje crnom kralju i ostvaruje tri četvrtine »zvijezde« crnog kralja. Za prvjenac sasvim dovoljno! Na g3=b.L!

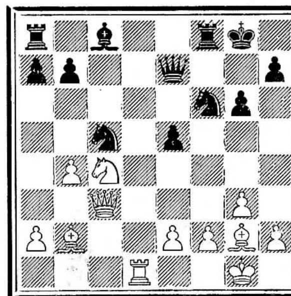
408 **Panijan: 1. Dh8!** Tcc~, Tc7~, Tf~, L~, Sb6 Dobar zagonetački uvodnik u dvopoteznoj iznudnici. Dual u 1. . . . Tc8 2. Tb7‡/Sc8:‡. Šteta!

409 **Vrabec:** 1. Lb6! Sb6:, Sf2:, Sf4 2. Da3, Dd6, Dg5:+ Tropotezna iznudnica lake i ekonomične postave za ovoliki sadržaj, odličan uvodnik i besprijekorne varijante! (Ipak, urednik se u ljutnji pita: »Zašto se autor takvog ostvarenja ne javlja češće?«).

410 **Dr. Mladenović: 1. Kb5!** a3, b3, c3, Lh8 2. Ka4, Kb4, Kc4, g7 Odličan problem. Četverostruko ostvarenje teme »Umnov«!

411 **Hornjakov: 1. Lc5!** Kc4, Ke4 2. Lc2!, Le2! Kb5, Kf4 3. Sa5, Le3+ Četveropotezna iznudnica s dvije lijepe varijante i čistim matovima.

412 **Senkus:** 1. Tg4 (2. Te4:+ Ld4 3. Td4:‡) Sf6, Sg5 2. Sge5+, Sde5+, Te5:, Le5:, Le5: 3. Ta3:, Se7 Braneći prijetnju c. Sh7 presjeca liniju svom lovcu odnosno topu, što bijeli iskorištava forsiranjem »Novotnyjeva« sjecišta na e5 i matiranjem s 4. Sb2‡ odnosno Ld5‡.

21. Se5: Scd7 22. Dc4+ Kg7 23. Dc7 Tf7 24. Sf7: Kf7: 25. Td6 Kf8 26. Lc1 Sb6 27. Dc5 Sfd7 28. Lh6+ Ke8 29. Dd4 Se5 30. Lf4 Sf7 31. Tf6 Sd7 32. Tc6 g5 33. Ld6 Sd6: 34. Td6: Sf8 35. h4 gh4 36. Lf3 Lf5 37. gh4 Td8 38. Td8:+ Dd8: 39. De5+ Le6 40. Dh5+ Lf7 41. De5+ Le6 42. Dh5+ Sg6 43. Dh7: Lf7 44. Dh6 Dd1+ 45. Kg2 Dd4 46. Kg1 Db4: 47. De3+ Kf8 48. h5 Sf4 49. Da7: Lh5: 50. Db8+ Le8 51. Kh2 Dd4 52. e3 Dh8+ 53. Kg1 Dg7+ 54. Kh2 Dh6+ 55. Kg1 Dg6+ 56. Kh2 Sd3 57. Lb7: Db6 58. Dg3 Db7: 59. Dd6+ De7 60. Dd3: Dh4+ 61. Kg1 Dg5+. Remi.

BIEL (open) 1991.

Slijedeća partija igrana je na otvorenom turniru na kojem je pobijedio Sturua s 9 bodova ispred Kurajice s 8,5 bodova.

STURUA — ĐURIĆ

Ben Oni

1. c4 g6 2. d4 Sf6 3. g3 Lg7 4. Lg2 c5 5. d5 0—0 6. Sc3 e6 7. Sf3 ed5 8. cd5 b5?!

Kloneći se uobičajenog 8. . . . d6 s prelazom u standardne vode Ben-Onija, crni pokušava ranim udarom na daminom krilu doći do protuigre. Tok partije, međutim, pokazuje da je ideja crnog prenapeta, te jednostavnom i prirodnom igrom bijeli praktički obara njegovu zamisao.

9. Sb5: Da5+ 10. Sc3 Se4

Pokazuje se da ne ide 10. . . . Sd5:? 11. Dd5: Lc3:+ zbog 12. Kf1! i crni ostaje bez figure.

11. 0—0 Sc3: 12. bc3 La6

Osnovni problem crnog je razvoj daminog krila, što osobito dolazi do izražaja u slučaju 12. . . . Dc3: 13. Tb1, ili 12. . . . Lc3: 13. Lh6 Te8 14. Sg5!. Crni, stoga, pokušava na neki način aktivirati svoje figure na daminu krilu, no potez u tekstu vodi drugim nevoljama.

13. Ld2 d6?!

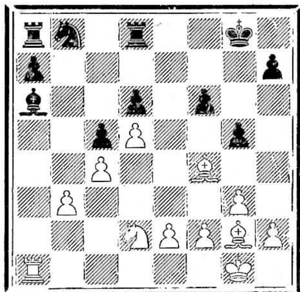
Više nije bilo dileme da je 13 . . . Lc3: bila jedina solucija.

14. c4 Da3 15. Db3!

Crni je očevidno podcjenio ovaj jak odgovor. Za žrtvovani kvalitet bijeli dobiva previše: krajnje nepovoljan položaj crnih figura na daminom krilu uz jak pritisak bijelog na slabosti crnog čine njegovu poziciju vrlo teškom.

15. . . . Db3: 16. ab3 La1: 17. Ta1: f6 18. Lf4 Td8 19. Sd2 g5

Teško je crnom dati dobar savjet. Prirodna je njegova težnja za odbacivanjem crnopoljnog lovca, međutim to bijelom daje priliku da efektnom novom žrtvom dobije specijalnu nagradu na turniru.

20. Ld6:! Td6: 21. Se4 Tb6

U protivnom, na 21. ... Td8 odlučuje 22. Sc5: uz d6.

22. Sc5: Td6

Crni se toliko spetljao s figurama na daminom krilu da, premda ima cijelog topa više, nema spasa od otrovnih bijelih pješaka u centru.

23. Se6! Sd7

Konačno se i skakač razvio, ali više u očaju pred naletom pješaka. Na 23. ... Td7 dobiva 24. c5.

24. Sc7 Tb8 25. Sa6: Tbb6 26 Sc7 Tb3: 27. Lh3! a6

Beznadno je i 27. ... Tb7 28. Se8 Tdb6 29. Ld7: Td7: 30. c5.

28. Se8 Tdb6 29. Ld7: Tb1+ 30. Tb1: Tb1:+ 31. Kg2 Tc1 32. Sc7 a5 33. d6 Kf7 34. Le8+ Kf8 35. Lb5 Kf7 36. Sd5. Crni predaje.

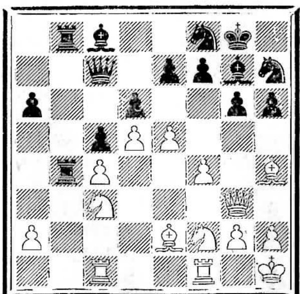
Komentar: **E. Sindik**

HAMBURG 1991. (II)

JUSUPOV—PIKET

Kraljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0—0 6. Lg5 a6 7. Dd2 Sbd7 8. Sh3 c6 9. Sf2 b5 10. Tc1 Lb7 11. b3 Da5 12. Le2 bc4 13. bc4 Tfb8 14. 0—0 Lc8 15. f4 c5 16. d5 Tb4 17. De3 Dc7 18. Dg3 h6 19. Lh4 Tab8 20. Kh1 Sf8 21. e5 S6h7

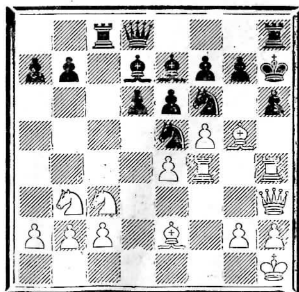

22. e6 fe6 23. Ld3 e5 24. Lg6: ef4 25. Lh7:+ Kh7: 26. Df4: Sg6 27. De4 Tc4: 28. Dc4: Tb4 29. Dd3 Th4: 30. Sfe4 Dd7 31. Tf7 Dg4 32. g3 Th5 33. Te7: Kg8 34. Te8+ Kh7 35. Tf1 Lf5 36. De2 Le4:+ 37. Te4: Dg5 38. Tf7 Dc1+ 39. Kg2 Tg5 40. h4 Sh4:+ 41. Th4: Dc3: 42. Tg4 Tg4: 43. Dg4: Db2+ 44. Kh3 De5 45. De6 Dg5 46. Ta7. Crni predaje.

WAHLS—WIRTHENSOHN

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 d6 6. Lc4 Db6 7. Sb3 e6 8. 0—0 Le7 9. Lg5 Se5 10. Le2 0—0 11. Kh1 Ld7 12. f4 Sg6 13. Dd3 Tad8 14. f5 Se5 15. Dg3 Kh8 16. Tf4 Tc8 17. Taf1 h6 18. Dh3 Kh7 19. Th4 Dd8 20. Tff4 Th8

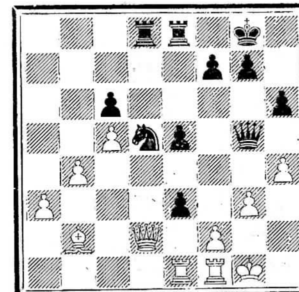

21. Lh6: gh6 22. Th6:+ Kg7 23. Dg3+ Sg6 24. Th8: Dh8: 25. fg6 fg6 26. Th4 De8 27. e5 Sd5 28. Tg4 Sc3: 29. Ld3 Df7 30. Tg6:+ Kf8 31. bc3 de5 32. De5: Ke8 33. Dh8+. Crni predaje.

PIKET—BISCHOFF

Damina indijka

1. d4 e6 2. c4 Sf6 3. Sf3 b6 4. g3 La6 5. Sbd2 Lb4 6. Dc2 Lb7 7. Lg2 Le4 8. Db3 Ld2:+ 9. Ld2: d6 10. 0—0 Sbd7 11. Tfd1 0—0 12. Tac1 De7 13. Da3 a5 14. Lh3 h6 15. Se5 Tae8 16. Sd7: Sd7: 17. Le3 Lc6 18. c5 bc5 19. dc5 d5 20. Da5: Sf6 21. Da6 Dd7 22. Dd3 Ta8 23. a3 Dc7 24. b4 La4 25. Te1 c6 26. Ld4 e5 27. Lb2 Lb5 28. De2 Tfe8 29. Lf1 d4 30. Dd2 Sd5 31. e3 Lf1: 32. Tf1: Dg5 33. Tce1 Tad8 34. h4 de3

33. Dd5: Dg4 36. Dc6: e2 37. Db5 ef1D+ 38. Df1: Df3 39. De2 Dd5 40. Lc1 Te6 41. Dc2 Da8 42. Le3 Tb8 43. Db3 g5 44. h5 Df3 45. b5 Dh5: 46. Dc4 Df3 47. a4 Kg7 48. c6 Tee8 49. c7 Tbc8 50. b6 f5 51. a5 f4 52. De2 Dd5 53. Ld2 f3 54. De3 e4 55. Lc3+ Kg6 56. Dd4 Df5 57. Dg7+ Kh5 58. b7 Tc7: 59. Dc7: e3 60. g4+ Dg4:+ 61. Dg3. Crni predaje.

ANTE FABRIS

Okrutna bolest odnijela je život velikom šahovskom entuzijastu Anti Fabris.

Ante Fabris je bio član šahovskog kluba »KONČAR« od njegovog osnutka, u kojem je rado volio igrati prijateljske partije, međutim najviše se istakao kao organizator i sudac.

Ante je bio član mnogih najviših šahovskih foruma od kluba, općine, Grada do Republike. Bio je jedan od osnivača Šahovskog saveza općine Trešnjevka i njen prvi predsjednik.

Istakao se u radu sudačkog odbora Grada i Republike, a kao međunarodni šahovski sudac sudio je niz značajnih natjecanja.

Za dugogodišnji rad primio je velik broj priznanja na svim nivoima od kojih valja spomenuti zlatnu značku Hrvatskog šahovskog saveza i Orden rada sa srebrnim vijencem 1973. godine.

Ante je svojim radom doprinio propagandi šahovske igre u čemu mu se posebno zahvaljuju šahisti »Končara«, kojima će ostati u trajnoj uspomeni.

Neka mu je vječna slava i hvala.

Vlado Šerbec

SLAVONKA - OSIJEK

POSLOVNA ZAJEDNICA POLJOPRIVREDNIH ORGANIZACIJA I PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Centrala: (054) 125 - 222
Telefax: 24 - 206
Telex: 28 - 364
54 000 OSIJEK
J. J. Strossmayera 4
Pošt. pret. 47

PC ZAGREB
Telefon: (041) 428 - 975
431 - 771
427 - 301
Telefax: 431 - 371
420 - 510
41000 Zagreb
Amruševa 8

TARRASCH (IV)

Potrebno je nešto više reći o dvjema osnovnim tezama koje je Tarrasch zastupao, naime o principu brzog razvoja i važnosti pješačkog centra.

Najprije o razvoju. Tarrasch je visoko cijenio, gotovo apsolutizirao, razvojnu prednost. Njegovo shvaćanje igre u otvaranju bilo je zbog toga usko: »Umijeće igre u otvaranju sastoji se u tome, da se u početku zatvorene figure učine djelotvornima, da ih se s malo pješačkih poteza oslobodi i dovede na povoljne položaje, i to što je brže moguće. Svaki tempo mora se potpuno iskoristiti za razvoj, svakim potezom mora se ići naprijed.«

Ili na drugom mjestu:

»Uz dosljednu igru jednom dobiveni tempi ne iščezavaju — oni se transformiraju u dobitak prostora ili materijala... U svakoj poziciji, ili makar od vremena do vremena, treba proračunati bilans tempa koji se vide na ploči... Ja uzimam kod toga u obzir samo poteze koji razvijaju igru, a ostale ignoriram. Po mom mišljenju i iskustvu, to daje korisne rezultate.«

U otvorenoj igri, gdje je odlučan razvojni potencijal i gdje objekti i ciljevi napada uvijek postoje, takva je igra potrebna, iako se praktična provedba mora zasnivati na uočavanju motiva, proračunu mogućnosti i borbi za inicijativu. Brz razvoj, otvaranje linija i nastup figura samo su vanjska forma zbivanja kojem je suština u konkretnim idejama, prijetnjama, obranama od prijetnji itd. U tom zbivanju postoji, dakle, unutarnja logika koju treba otkriti; nije dobro bez smisla razvijati figure, ne uočavajući taktičke mogućnoti i ne vodeći računa o oblikovanju plana razvoja. Zbog toga bi — naročito u interesu mlađih igrača koji tek započinju svoj razvojni put — bilo dobro, da se brz razvoj figura, otvaranje linija itd. ne predstavlja kao suština bilo čije — Morphyjeve ili Tarrascheve — igre u otvaranju. Ta je usputna napomena potrebna, jer takve fraze, koje su iritirale Nimcoviča još prije sedamdeset godina, stalno moramo ponovo čitati.

Čitavo praktično iskustvo posljednjih sto i pedeset godina kaže nam da je zaostajanje u razvoju opasno. Ali razvoj figura nije tako jednostavna stvar, kako se to hoće reći principom brzog razvoja.

Ako izvedemo figure na napadačke položaje, a da ništa određeno ne prijetimo, protivnik će neutralizirati njihovo djelovanje a možda će doći i do protunapada, uočavajući da smo neke točke ostavili bez obrane. Doći će u takvom razvoju stvari do izražaja ispravnost Steinitzova saznanja da za obranu treba manje sredstava i vremena nego za napad.

Razvoj znači obvezu. Figura koja se nalazi na jednom mjestu nedostaje na drugom. Dobro postavljena radi nekog mogućeg cilja, ona stoji loše za druge svrhe. Kad se brzo razvijamo, protivnik vidi dobre i loše strane našeg razvoja i prilagođuje tome svoj raspored figura.

Tako se pokazuje da figure ne treba postavljati na izložene agresivne položaje, nego im treba osigurati što veće mogućnosti manevriranja i prebacivanja. Često je bolje i čekati s razvojem, jer se tek s izgrađivanjem i oblikovanjem pozicije vidi gdje je za neku figuru pravo mjesto.

Brz razvoj figura smanjuje nekad pokretljivost pješaka i paralizira pješačku masu, što ima ogroman utjecaj na tok igre. Razvojni potez Sb1—c3 kojim bijeli u Sicilijanci blokira pješaka c2 na poluotvorenoj c-liniji omogućuje protivigru crnog na daminu krilu, a ta protuigra čini smisao igre crnog.

Drugi značajni primjer koji ilustrira ovaj problem je zatvorena varijanta španjolske partije, gdje nakon 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 bijeli igra 8. c3 zanemarujući razvoj figura. Time on omogućuje pješački nastup s d4 u centru, čuvajući usto od izmjene važnog lovca, koji sad može doći na c2. Za bijelog skakača predviđa se razvoj preko d2 na f1 i zatim na e3 ili g3. To zahtijeva mnogo više vremena nego da je bijeli odmah igrao 8. Sc3, ali mu daje više manevarskih mogućnosti; on će ovisno o poziciji voditi skakača na d5 ili će putem Sg3 učvrstiti točku e4 i povećati izglede za napad na kraljevu krilu; konačno, on može s a2—a4 izazvati b5—b4 i dovest skakača na c4. Sve to stvara crnom mnogo veće i trajnije probleme nego potez 8. Sc3 (koji je Tarrasch redovito igrao), nakon kojeg, kako u knjigama piše, crni putem 8. ... 0—0 9. Sd5 Sa5 10. d4 Sd5: 11. ed5 Lb7 12. de5 de5 13. Se5: Sb3: 14. ab3 Dd5: 15. Dd5: Ld5: 16. Sg6 hg6 17. Te7: Tfe8 lako postiže remi.

Ponovo naglašavamo da je zaostajanje u razvoju opasno; o tome se mora uvijek voditi računa. Navedeni primjer govori nam i o tome, jer na 8. c3 crni može s 8. ... d5 ući u Marshallov napad, gdje do danas ništa sigurno u korist bijelog nije dokazano. Ako odložimo razvoj, moramo biti spremni na obranu od aktivnosti protivničkih figura. Današnji majstori, oslanjajući se na svoju vještinu u obrani, poznavanje varijanata i analitičku pripremu spremni su da se radi sadržajnosti borbe suoče s takvim opasnostima. Odlučiti se za sporiji plan razvoja da bi se došlo do složenije borbe — to kod Tarrascha ne nalazimo.

Nedostatke brzog razvoja već su hipermodernisti dobro shvatili, pa je kritička reakcija bila žestoka:

»Razvijamo brzo figure, a poslije nemamo što vući.« (Tartakower)

»Bolje je čak ne razvijati figure, bolje je s njima gubiti i vrijeme, nego ih postaviti bilo gdje, da doduše slobodno, ali u prazno djelu-ju.« (Kmoch, »Umijeće obrane«)

A mnogo godina kasnije D. Bronštejn (u knjizi »Samoučitelj šahmatnoj igri«) piše ovako:

»... već prije pedeset godina taj princip brzog razvoja bio je uvršten u rad problematičnih, skupa s korisnošću postavljanja dvaju pješaka u centar. Postepeno su praksa i teoretski radovi vodećih majstora potvrdili saznanje, da princip što bržeg razvoja figura u onom vidu, u kojem je prelazio iz udžbenika u udžbenik, više nije ispravan. I ako s te točke gledišta pogledamo mnoge partije najboljih velemajstora današnjeg vremena, moći ćemo se uvjeriti da su najuspješniji bili oni koji su iz svog ratnog arsenala uspjeli izbaciti zastarjelu dogmu što bržeg razvoja figura.«

I nešto kasnije:

»Odricanje od principa što bržeg razvoja nipošto ne znači i odbacivanje neosporne postavke da figure moraju biti dovedene u stanje pune spremnosti za borbu. Zato danas vodeći svjetski majstori primjenjuju princip organizacije manevarskog prostora za figure koje se nalaze na dobrim polaznim položajima.«

Kao potvrda iz prakse za ovo Bronštejnovo izlaganje mogu poslužiti jednostavni primjeri, kad npr. razvijamo daminog lovca, a onda ga nakon Tad1 vratimo natrag na c1.

Pješački centar. Tarraschevo apsolutiziranje snage punog pješačkog centra dovedeno je u pitanje par godina uoči prvog svjetskog rata. Hipermodernisti, na čelu s Nimcovičem, zastupali su ideju da se protivniku može prepustiti pješački centar, izazvati napredovanje centralnih pješaka, a onda ih napadati, učiniti slabima ili izmjenama ukloniti. Bila je to velika misao kad se ima u vidu njen utjecaj na razvoj novih otvaranja. Isto tako je Nimcovič ustvrdio da se centralna polja mogu nekad kontrolirati i zaposjesti figurama, a ne samo pješacima.

Na punu praktičnu realizaciju tih ideja trebalo je, međutim, dugo čekati. Treba reći da način na koji je Nimcovič u svom djelu »Moj sistem« branio nova shvaćanja, nije bio uvjerljiv. On je svoju partiju sa Salweom (Karlsbad 1911) prezentirao kao primjenu tog novog shvaćanja borbe za centar. U poziciji koja je nastala nakon 1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Sc6 5. Sf3 Db6 6. Ld3 Ld7 7. dc5! Lc5: 8. 0—0 f6 9. b4 Le7 10. Lf4 fe5 11. Se5: Se5: 12. Le5: Sf6 13. Sd2 0—0 14. Sf3 Ld6 15. De2 Tac8 16. Ld4 Dc7 17. Se5 prednost bijelog u centru bila bi očita svakom majstoru od Philidora dalje. Nikakvo novo shvaćanje nije bilo potrebno da se ta prednost uoči. Osim toga, Nimcovičev način igre nije bio ni nov ni originalan. Ne spominjući izravno Nimcoviča, Tarrasch piše o tome ovako:

»U Francuskoj partiji (1. e4 e6) najprije je Steinitz nakon poteza 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. e5 Sfd7 5. f4 c5 putem 6. dc5 odustao od održavanja pješačkog centra i time zauzeo jako polje d4 svojim skakačem. Uskoro nakon toga ja sam tu ideju još proširio, pošto sam nakon (1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6) 4. Lg5 Le7 5. e5 Sfd7 6. Le7: De7: 7. Dd2 0—0 8. f4 c5 9. Sf3 (ne 9. dc5, da se ne pusti naprijed crnog skakača i tako da protivniku jedan tempo) f6 uzeo ne f6, i nakon 10. ef6 Df6: jednostavno s 11. g3 zaštitio pješaka f4 i kasnije još uzeo na c5 te nastojao zauzeti skakačima slabo polje e5 kao i jako d4. Ovdje je potpuno napuštanje centra pješacima opravdano, budući da su se u crnoj poziciji pojavile slabe točke e5 i e6. U ovakvom slučaju može se centar veoma dobro zauzeti figurama.«

Toliko o kontroli centra pješacima ili figurama. Druga ideja, naime da se protivniku dozvoli izgradnja pješačkog centra, a zatim provodi plan napada na taj centar, pokazala se daleko značajnijom; iz nje su se razvila otvorenja kao Aljehinova obrana, Kraljeva, Damina i Grünfeldova indijska obrana, Retijevo otvorenje, te kasnije Pirčeva obrana i moderni Ben-Oni, dakle otvorenja bez kojih se moderni šah ne može zamisliti.

Sva ta otvorenja su — ako izuzmemo Retijevo — sistemi igre za crnog. Zašto je to tako, kad Engleska partija, kao i kraljevo-indijski sistem također imaju istu osnovnu ideju s bijelim figurama? U tim otvorenjima crni može prilagoditi svoj razvoj nastupu bijelog i ne izlagati pješake u centru. Baš zbog toga može se strategija napada na pješački centar bolje primijeniti s crnim figurama nakon što bijeli zauzme centar pješacima, dakle kao protuigra. U sukobu koji time nastaje jedna strana igra prema Tarraschevu shvaćanju oslanjajući se na snagu pješačkog centra, a druga onako kako su učili hipermodernisti. Taj sukob dao je i još uvijek daje ogroman doprinos sadržajnosti modernog šaha. Posljednjih godina, istina, nije više lako igrati sa crnim figurama Kraljevu indijku, Grünfeldovu indijku ili moderni Ben-Oni. Potrebno je duboko razumijevanje, praktično iskustvo i znanje varijanata. Postoje pristalice »klasičnog šaha« koji ne vjeruju u ta otvorenja i biraju ona u kojima se crni bori za ravnotežu, a ne za aktivnu protuigru. Ali postoje isto tako i drugi koji su spremni na stvaralački rizik i rješavanje teških problema; zahvaljujući njima sadržajne indijske obrane pojavljuju se i dalje na turnirima.

Treba dodati da spomenuti sukob pomaže usavršavanju metoda pozicione igre u praksi modernog šaha. U sistemima gdje se bijeli suprotstavlja aktivnoj protuigri crnog u Kraljevoj indijci i Ben-Oniju danas nalazimo najbolje primjere moderne pozicione izgradnje i obrane.

Vraćajući se Tarraschu treba reći da su se svi ti sistemi razvili kad on više nije bio u životu. Dok je on igrao na turnirima, pojavljivali su se sasvim rijetko. U slijedećoj partiji vidjet ćemo kako se Tarrasch »klasičnim« sredstvima bori protiv Kraljeve indijske obrane.

TARRASCH — YATES

Kraljeva indijka
(Trst 1923)

1. Sf3 Sf6 2. d4 g6 3. c4 Lg7 4. Sc3 d6 5. e4 Sc6

S ovim sistemom Yates je ranije iste godine, na turniru u Karlsbadu, pobijedio Aljehina.

6. h3 0—0 7. Le3

Razvoj bijelog lijepo izgleda, ali izgled ponekad vara. Naime, nakon praktički neminovne blokade centra i provedbe f7—f5 lovac ne stoji dobro na e3. Imamo, dakle, primjer preuranjenog razvoja kad se još ne zna gdje je za lovca pravo mjesto, razvoja kojim se protivniku daje motiv za protuigru.

7. ... e5 8. d5 Sb8

Loše, jer gubi dva tempa da dovede skakača na c5, gdje se taj neće moći održati. Putem 8. ... Se7 uz Se8 i f5 mogao je postići dobru igru.

9. Dd2 Sbd7 10. Ld3 a5 11. Lc2 De7 12. Lg5!

Koristan potez koji zadržava nastup crnog na kraljevu krilu.

12. ... Sc5 13. b3 Te8 14. 0—0 Df8 15. a3 h6 16. Le3 Ld7 17. b4 ab4 18. ab4 Ta1: 19. Ta1: Sa6 20. Tb1 Sh5

Kraj svih loših strana crne pozicije (deplasirani Sa6, zatvoreni Lg7, nepovoljna pješačka struktura) bijelom nije sasvim jednostavno igrati, jer postava njegovih figura nije prikladna za obranu od f7—75. Jedna metodička mogućnost bila je ovdje 21. La4, čime bi bila izmijenjena najbolja laka figura crnog. Na primjer, poslije 21. ... La4: 22. Sa4: f5 23. Dc2 Df7 bijeli bi mogao radi otvaranja igre žrtvovati pješaka s 24. c5 fe4 25. Sd2 Dd5: (25. ... Sf6 26. cd6 cd6 27. Se4:) 26. Se4:. Zbog brojnih slabosti i lošeg položaja figura pozicija crnog bila bi krajnje sumnjiva.

Tarrasch bira drugi put, koji je također veoma dobar, a usto čak i danas djeluje neočekivano.

21. b5! Sc5 22. Lc5: dc5 23. b6

Ovakva igra nije u duhu metode akumuliranja malih prednosti; bijeli pušta crnog skakača s ruba ploče i daje za njega jakog lovca da bi razbio pješačku strukturu crnog i tako forsirao prijelaz u novu fazu borbe.

23. ... c6

Najbolje. 23. ... Tc8 24. La4 ili 23. ... cb6 24. Tb6: dovelo bi crnog brzo u izgubljen položaj.

24. dc6

Ovdje izgleda jače 24. La4 Td8 25. Dc2 težeći istoj poziciji kao u partiji samo bez bjelopoljnih lovaca.

24. ... Lc6: 25. Sd5

I sad je bilo moguće 25. La4; na primjer 25. ... La4: 26. Sa4: De7 27. De3 Lf8 28. Tb5 Tc8 29. g3! Sf6 30. Sd2 Sd7 31. Kg2 i crni bi ostao u pasivnoj poziciji.

25. ... Td8 26. Td1 Kh7

Crni je ovdje mogao pokušati 26. ... Td7 s prijetnjom Sf4, ali bi bijeli s 27. g3 sačuvao prednost. Nastavak 27. ... f5 28. De2 samo bi otežao situaciju crnom.

27. De3 Ld5:?

Odlučna greška; trebalo je igrati 27. ... Sf4 28. Sf4: Td1:+ 29. Ld1: ef4 30. Df4: Dd8 31. Lc2. Sada istina 31. ... Db6: 32. Df7: Db2 33. Se1! Dc3 34. Kf1 b5 35. Ld3 s prijetnjom e5 ne bi obećavalo crnom ništa dobro, ali 31. ... Kg8! (Kovačević) daje mu bar jednaku igru, jer je 32. Dc7 slabo zbog Da8.

28. cd5

Crni skakač više ne može preko e6 na d4.

28. ... Dd6 29. Tb1 Lf6 30. Tb5 Le7 31. Dc3 f6 32. Sd2 Sf4 33. Kf1 Se6

Skakač dakle ipak dolazi na d4. Bijeli istina ne smije uzeti na e6, jer nakon 34. de6? Dd2: 35. Dd2: Td2: 36. Lb3 Tb2 37. Lc4 Tb5: 38. Lb5: Kg7 uz Kf8 i Ld8 crni postiže remi (Kovačević). Međutim Tarrasch pušta skakača na d4, otkuda on ne može pomoći u obrani, pa se crna pozicija brzo ruši.

34. Sc4 Dd7 35. Ta5 Sd4 36. La4 Dc8 37. Ta7 f5

Crni možda nije htio predati a da ne odigra taj programski potez.

38. Sa5

Brže od 38. Se5:.

38. ... Kh8 39. Sb7: fe4 40. Sd8: Ld8: 41. b7. Crni predaje.

U uvodnom dijelu naglašena je Tarrascheva sklonost otvorenoj igri, što je ilustrirano nizom primjera. Pokušavajući odrediti temeljnu specifičnost Tarrascheva načina igre, nabrojit ćemo osnovne vrste pozicija i metoda igre koje tim pozicijama odgovaraju. Time bi se trebalo pokazati mjesto i značenje Tarrascheva stila u okviru tih metoda.

U šahovskoj teoriji postoji osnovna podjela svih pozicija na otvorene i zatvorene. Ta je podjela vrlo stara. Poznati tekst iz jednog Morphyjevog članka pokazuje da se on služio tom podjelom dajući prednost otvorenoj igri.

Dok su mnogi pisali da je Steinitz otkrio metode igre u zatvorenim pozicijama, sam je Steinitz smatrao svoju teoriju univerzalnom. Lasker u svojim djelima također ne dijeli pozicije na te dvije vrste. U svom djelu »Moj sistem« Nimcovič naglašava svoju sklonost zatvorenim pozicijama. Tarrasch je naprotiv bio pristalica otvorene igre, ma da je volio igrati i druge vrste pozicija.

Opširnije je o spomenutoj podjeli pisao Reti:

»Otvorenom nazivamo takvu poziciju, kad je izmijenjeno nekoliko centralnih pješaka, a linijske figure su dobile otvorene linije za svoje djelovanje.«

»U otvorenim pozicijama, prirodno, brzo nastaje živa igra figura...«

»U otvorenoj igri sve se nalazi u neprekidnom kretanju, promjeni, a u zatvorenom položaju susrećemo s obje strane nepomične pješake i kao posljedicu stalne karakteristike pozicije. Istraživanje i ocjena tih pozicionih elemenata i čini glavni predmet Steinitzova proučavanja a zajedno s time i osnovu čitave savremene šahovske tehnike.«

U zatvorenim pozicijama imamo ustaljene, često uzajamno blokirane pješačke formacije, trajne pozicione elemente i od svih napada dobro zaštićene kritične točke. Aktivnost i pokretljivost figura je ograničena. U tim pozicijama važnost jednog poteza nije velika, a bitne promjene u poziciji ne događaju se naglo, nego se ostvaruju promišljenom planskom igrom. Napad — ako je uopće moguć — zahtijeva angažiranje velikih snaga, a njegova provedba dugo vrijeme. Tim angažiranjem slabi se vlastita pozicija i otvaraju mogućnosti protivniku.

Na suprotnoj su strani otvorene pozicije. U njima su pozicioni elementi nestalni, njihova važnost neizvjesna, pješačke formacije ne ometaju djelovanje figura, koje su aktivne i pokretljive; pasivna obrana ne može zaustaviti protivnički napad, premda čvrste obrambene strukture, naravno, imaju svoju vrijednost. Jak položaj jedne figure, makar i trenutan, može imati bitan uticaj na tok igre. Jedan potez može donijeti bitne promjene u poziciji. Važnost svakog poteza je zato velika.

Tako je, dakle, u teoriji zamišljena podjela svih pozicija u šahu na dvije vrste. Naravno, to su krajnosti, a stvarne pozicije najčešće su negdje između tih krajnosti.

Poznavanje karaktera pozicije trebalo bi nam omogućiti barem

osnovnu orijentaciju u izboru plana ili načina igre. Iskustvo, međutim, pokazuje da je opisana podjela za to nepriklana, zapravo nedovoljna. Postoje otvorene pozicije u kojima se ne odvijaju nikakve brze promjene. To može biti zato što postoji čvrsto uporište u centru (primjer za to je partija Tarrasch — Capablanca, San Sebastian 1911, komentirana u ovom članku) ili zato što je zbog brojnih izmjena oslabljen napadački potencijal figura.

S druge strane imamo zatvorene pozicije (s blokiranim centrom) u kojima se vodi konkretna taktička borba s naglim dramatičnim obratima. Do toga može doći npr. u Kraljevoj indijci kad bijeli nastupa na daminu, a crni na kraljevu krilu. Općenito se to događa kad je ravnoteža narušena, pa jedna strana ima prednost na jednom, a druga na drugom dijelu ploče.

Takvih partija danas je mnogo, a iz Tarrascheva opusa primjer za tu vrstu borbe daje klasična četvrta partija njegova meča s Čigorinom.

ČIGORIN — TARRASCH

Francuska

(Petersburg 1893)

1. e4 e6 2. De2

Sistem razvoja koji počinje ovim potezom primijenio je Čigorin prvi put u ovoj partiji.

2. ... c5 3. g3 Sc6 4. Sf3 Le7 5. Lg2 d5 6. d3 Sf6 7. 0—0 0—0 8. Sc3 a6 9. Lg5 h6(?)

Mogućnosti napada na kraljevo krilo crnog, koje postoje u ovom sistemu, otkrila je do kraja tek turnirska praksa novijeg vremena. Crni mora što prije razviti igru na daminu krilu a izbjegavati svako slabljenje na kraljevom. Odigran potez osudio je i sam Tarrasch dodajući kako je već za vrijeme partije znao da će pješak h6 postati objekt napada.

10. Lf4 b5 11. Tfe1 d4

Nakon ovog crni provodi još i e6—e5 što omogućuje bijelom nastup s f4. Iako su obrambene mogućnosti crnog velike ipak je bilo elastičnije i bolje 11. ... Te8 uz Lf8 ili 11. ... b4.

12. Sd1 Sd7

I ovdje je bilo bolje 12. ... Te8 uz Lf8, planirajući Ld7, Tc8 i c4 Tako bi crni uostalom mogao odigrati i e5 bez gubitka vremena.

13. Kh1 Te8 14. Tg1 e5

Crni ne želi odustati.

15. Ld2 Sf8

Nakon što je izradio željenu poziciju crni kao da igra bez potrebne koncentracije. Razumno je izgledao pokušaj sprečavanja f4 putem 15. ... Dc7, npr. 16. Se1 Ld6. Ako bijeli igra 16. Lh3 Sf8 17. Lc8 Tac8: 18. Sh4, tada nakon 18. ... Se6 19. Sf5 Lf8 crni ima sasvim prihvatljvu poziciju (žrtvu pješaka 20. f4 g6 21. Sh4 ef4 22. Sf2 crni ne mora prihvatiti).

16. Se1 Se6

Daje bijelom još jedan ili dva tempa, što se moglo izbjeći putem 16. ... Sh7.

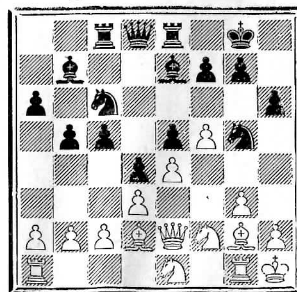
17. f4 Lb7

Ni to stavljanje lovca na zatvorenu dijagonalu ne izgleda dobro, ali tu vjerojatno i nema neke bolje mogućnosti.

18. f5

Ovdje je možda još bolje 18. Sf2 s idejom da se poslije 18. ... Tc8 19. Sf3 odigra f4—f5 tek kad crni bude prisiljen na Dc7 ili Ld6.

18. ... Sg5 19. Sf2 Tc8

Sam Tarrasch naziva taj potez strategijskom greškom koja dozvoljava crnom da spasi partiju. On smatra da je pješački nastup obećavao bijelom pobjedu u matnom napadu. No ako odigramo, kako on savjetuje, 20. h4 Sh7 21. Sh3 Tc7 22. Sf3 Kh8 23. Lf1 Lf8 24. g4 g6 (25. g5 h5), onda vidimo da se crna pozicija drži i da je, u svakom slučaju, do mata još daleko. S druge strane pozicija crnog ostaje teška i nakon 20. Dh5.

20. ... Sh7

Prijetilo je 21. Sg4 sa slijedećim 22. h4 Sh7 23. Lh6:. Ako crni na 21. Sg4 igra Lf8, onda slijedi 22. f6 (Tarrasch).

21. Sf3 c4 22. Lf1

Na 22. Sg4 (s prijetnjom Lh6:) ne bi bilo dobro 22. ... Sf6 zbog 23. Sf6:+ Df6: 24. g4 uz h4 i g5. Umjesto toga Tarrasch smatra ispravnim 22. ... Lf8 što je zaista veoma otporno. Na 23. Taf1 crni može igrati 23. ... f6 poslije čega je bijeli napad spor i crni bi imao vremena za igru na daminu krilu.

Kao drugu dobru mogućnost za crnog navodi Tarrasch 22. ... Lg5, što je međutim manje uvjerljivo. Nakon 23. Sg5: hg5 24. h4 gh4 25. gh4 on predlaže 25. ... Sf6 ili 25. ... f6 uz Tc7 ili De7. Prvi od tih poteza je slab: 26. Sf6:+ Df6: 27. Lf3 i crni ne može obraniti točku g7. 25. ... f6 je bolje, ali opet nakon 26. Lf3 Kh8 27. Tg2 crni ne može spriječiti plan Tag1 uz Sf2—h3—g5.

22. ... cd3 23. cd3

Nakon 23. Ld3: ostao bi taj lovac trajno na polju d3. U partiji će imati mnogo značajniju ulogu.

23. ... Sg5

Crni mora ovako igrati, jer npr. 23. ... Lb4 24. Lc1 Lf8 25. g4 f6 26. h4 Sb4 27. g5 vodi u katastrofu.

24. Lg5: Lg5: 25. Sg4 Kf8!

Ideja ovog poteza vidi se u nastavku 26. h4 Lf6 27. Sf6: Df6: 28. g4 Ke7 29. g5 hg5 30. hg5 Dd6.

Nakon 26. h4 Lf6 27. Sfh2 Tarrasch analizira 27. ... Le7 i pokazuje da žrtva na h6 ne daje više od remija. Nejštadt međutim predlaže 28. f6! Lf6: 29. Lh3 sa slijedećim Taf1 što bijelom daje silan napad. On spominje kao bolju obranu 27. ... Sb4 28. Sf6: gf6 29. Dh6:+ Ke7 30. Sg4 Dd6.

Treba dodati da crni nije sasvim bez izgleda i u nastavku 26. h4 Le3 27. Se3: de3 28. Tae1 f6 29. Te3: Sd4 30. g4 Sf3: 31. Tf3: Ke7.

26. Le2!

Mnogo bolje od 26. h4. Bijeli prebacuje lovca na b3. Provedba tog plana trebala je vjerojatno dovesti do odlučne prednosti bijelog.

26. ... Lf6

Crni namjerava učvrstiti obranu kraljeva krila s Dd6, Se7 i Sg8. Preuranjeno bi ovdje bilo aktiviranje lovca s 27. Ld1 zbog 27. ... Sb4! 28. Lb3 Tc7 29. Sf2 Sd3:! 30. Sd3: Le4: 31. Sf2 La8 s daljnjim napredovanjem crnih pješaka.

27. h4

Ovim i slijedećim potezom provodi Čigorin spor i nedjelotvoran manevar kojim gubi svu prednost. On je imao na raspolaganju dvije izgledne mogućnosti; mogao je s 27. a3! spriječiti protuigru crnog a zatim odigrati Le2—d1—b3. Crni tada ne bi stigao odigrati Sc6—e7—g8, a od prijetnje Sf6: sa slijedećim g4 i g5 ne vidi se obrana.

Druga mogućnost bila je 27. Sf6: Df6: 28. g4, npr. 28. ... Ke7 29. g5 hg5 30. Sg5: Th8 31. Sh7 Dh6 32. f6+. Da izbjegne takve neugodnosti crni bi morao igrati 28. ... g5 ali bi i tada poslije 29. fg6 Dg6: 30. Dh3 uz 31. g5 položaj crnog na kraljevu krilu bio neodrživ. Sve u svemu, uspjeh je ovdje bio Čigorinu na dohvat ruke, što govori u prilog njegova poteza 20. Dh5.

27. ... Dd6

Crni propušta mogućnost 27. ... Sb4 uz Tc2 ili Sc2; nije, doduše, vjerojatno da bi se spasio u nastavcima kao što je 28. Sf6: Df6: 29. g4 Tc2 30. g5 Dd6 31. Se1 Tb2:

32. f6!. Ali mogao bi pokušati 28. ... gf6 29. Dh6:+ Ke7. Nakon odigranog poteza bijeli je opet mogao odigrati 28. Sf6: Df6: 29. g4 što je obećavalo pobjedu.

28. Sfh2 Se7!

Sad bi nakon 29. Sf6: Df6: 30. Sg4 Df5: 31. Se5: Dh5: 32. Lh5: g6 33. Ld1 Kg7 crni stajao dobro.

29. Taf1 Sg8 30. Ld1

Lovac ulazi u igru, ali na kratko vrijeme. Crnom uspijeva da ga ponovo vrati u pasivan položaj.

30. ... Tc7 31. Lb3 Tec8 32. Sf2

Bijeli je mogao oslabiti pritisak crnog na daminu krilu s 32. Tc1, postavljajući usput zamku 32. ... g6? 33. fg6 Tc1: 34. gf7 Tg1:+ 35. Kg1:. Poslije 32. ... Lc6 33. a3 Le8 34. Tc7: Tc7: 35. Sf2 a5 36. De2 bijeli bi zaštitio damino krilo i mogao bi pripremiti nastup na kraljevom. Crni može igrati i 32. ... a5 33. Tc7: Tc7: 34. a3 a4 35. La2. Ovi nastavci pokazuju da bijeli više nema prednosti.

32. ... Ld8

Ne dozvoljava g4.

33. De2

I ovdje je bilo moguće 33. Tc1 (g6? 34. fg6 Tc1: 35. g7+) da bi se oslabila protuigra crnog.

33. ... a5! 34. Sf3 a4 35. Ld1 Lc6!

Još jedna odlična ideja crnoga; lovac će poslije f7—f6 doći na f7.

36. g4

Nakon neuspjeha figura kreću pješaci u napad; ali obrana je sada mnogo jača.

36. ... f6 37. Sh3 Le8 38. Dh2

Prema daljnjem toku partije moglo bi se činiti da je ovdje bilo bolje doći damom na g-liniju. Ali poslije 38. Dg2 Lf7 39. a3 crni ne mora igrati kao u partiji, nego može s Ke8 poći kraljem na put d7—c6—b6.

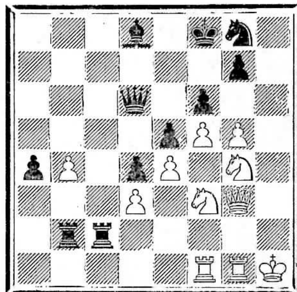
38. ... Lf7 39. a3 Lb3

Jedini nastavak igre na daminu krilu. Na 39. ... Ke8 40. g5 Kd7 41. hg6 hg6 42. Tg7 pritisak bijelog bi se povećao.

40. Sf2 Ld1: 41. Sd1: Tc2 42. Dg3 b4! 43. ab4 Da6

Bijeli sad mora dati crnom slobodnog a-pješaka.

44. Sf2 Tb2: 45. g5 hg5 46. hg5 T8c2 47. Sg4 Dd6!

Odigrano je četrdeset i sedam poteza, a napetost tek dostiže vrhunac!

48. gf6

Čigorin je u analizi naveo 48. Dh3 kao jači potez. Tarrasch u svojoj knjizi daje odgovor 48. ... Dc7 i izvodi nekoliko varijanata do remija. Npr. 49. gf6 Lf6: 50. Sf6: gf6 51. Tg8:+ (ili 51. Dh8 Df7 52. Tg6 Tc7 53. Sh2 T7c2 54. Sg4 a3 55. Tf6: Th2+!) Kg8: 52. Tg1+ Dg7! 53. Tg7:+ Kg7: 54. Dg4+ Kf8 55. Dg6 Tb1+ 56. Sg1 T1b2 (do remija vodi i 56. ... Tcc1) 57. Df6:+ Kg8 58. Dg6+ Kh8 i bijeli ne može dobiti (59. Df6+ Kg8 60. De5:? Th2+).

Odigrani potez je, čini se, također dovoljan za remi.

48. ... Lf6: 49. Dh3 a3 50. Sf6:

Na 50. Dh8 ide 50. ... g5.

50. ... Df6: 51. Tg6 a2!

Jedino, ali dobro!

52. Tf6:+?

Ovo gubi. Bijeli je imao jak potez 52. Sg5; Tarrasch izvodi dalje 52. ... Ke7 53. Tf6: gf6 54. Dh7+ Kd6 55. Sf7+ Kc6 56. Sd8+ Kb5 57. Dd7+ Kb4: 58. Dd6+ Kc3 59. Da3+ i kaže da je pitanje može li crni izbjeći vječni šah. Nejštadt pokazuje da može: 59. ... Tb3 60. Da5+ Kb2 61. De1 Sh6 s prijetnjom Sg4—h2—f3. Ali bijeli može igrati jednostavno 56. Dg8: (umjesto 56. Sd8+) što mu osigurava remi (56. ... Tb1 57. Dc8+ Kb6 58. Db8+).

52. ... gf6 53. Td1

Teži je dobitak za crnog poslije 53. Tg1 Tb1 54. Se1 a1D 55. Dg3. Nakon 55. ... Te1! 56. Dg8:+ Ke7 57. De6+ Kd8 58. Df6:+ Kc8 59. De6+ Kb7 bijeli bi uskoro ostao bez šahova.

53. ... Tb1 54. Df1 Tcb2 55. Sd2 Td1: 56. Dd1: Td2: 57. Dc1 Td3: 58. Kg2 Tc3 59. Da1 Tc2+ 60. Kf3 d3 61. Dd1 Tb2 62. Da4 d2. Bijeli predaje. Šahovska škola u jednoj partiji.

(nastavlja se)

Prisiljen sam za čitatelje »Šahovskog glasnika« napisati ovaj dodatak svom članku o Tarraschu. Bilo je jasno da će u takvom članku bez temeljite recenzije ostati pogrešaka. Zbog toga sam zloupotrebio dobru volju velemajstora Vlade Kovačevića. Rezultat je bio ovaj ispravak.

Par grešaka nalaze se u već objavljenom komentaru partije Tarrasch — Šifers (Beč 1898). Poslije **1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. e5 Sfd7 6. Le7: De7: 7. Sb5 Sb6 8. c3 a6 9. Sa3 c5 10. Sc2 Sc6 11. f4 cd4 12. cd4 Ld7 13. b3 Tc8 14. Dd2 0—0 15. Sf3 f5 16. Ld3 Tc7 17. 0—0** bilo je umjesto odigranog Kh8 preporučeno 17. ... a5 18. Tac1(?) Tfc8 19. Se3?. Kovačević je pokazao da je posljednji potez greška, jer crni ima neugodni odgovor Db4! i na 20. Db2? Sd4:!. Bijeli dakle mora mijenjati dame, što znači da samo crni može imati prednost. Već je i potez 18. Tac1 u toj varijanti neprincipijelan. Na kraju, potez 17. ... Kh8 neophodan je za obranu i teško da je slabiji od 17. ... a5.

Druga je pogreška teža. Nakon daljnjih poteza **(17. ... Kh8) 18. Kh1 Le8 19. h3 Sa7 20. a4 Sc6 21. g4 g6 22. a5 Sc8 23. Tg1 S6a7 24. Tg3 fg4 25. hg4 Lb5 26. f5** crni je mogao igrati 26. ... ef5 27. gf5 Ld3:, te na 28. f6 Tf6: 29. ef6 Dd6 30. Se5 Lc2:. U nastavku te varijante, koja se navodi u komentaru, stoji nemoguć potez, a ta se zabuna ne može jednostavno ispraviti. Čini se da čitava varijanta nije dobra: na 31. Tf1 Df8 32. Dh2 Le4+ 34. Kg1 Sc6 crni se uspijeva obraniti. Ako se napad bijelog ne može pojačati, onda ne vidim ništa drugo osim 28. Dd3: (umj. 28. f6) Tf5: 29. Se3 Th5+ 30. Kg2, gdje bijeli za pješaka ima dobre izglede u napadu.

I nakon ovog ispravka ostalo je sigurno još pogrešaka u članku, pa ću biti zahvalan čitaocima koji će nas obavijestiti kad ih otkriju.

J. Nikolac

ODGAĐA SE POJEDINAČNO OTVORENO PRVENSTVO HRVATSKE U SPLITU DOK SE ZA TO NE ISPUNE UVJETI NESMETANOG IGRANJA

HRVATSKI ŠAHOVSKI SAVEZ

Šahovska kronika

HRVATSKA

ŽENSKO PRVENSTVO HRVATSKE U ŠAHU ZA 1991. GODINU

U Omišlju na otoku Krku u francuskoj sali hotela »Adriatic« svečanom podjelom nagrada i priznanja završeno je pojedinačno žensko prvenstvo Hrvatske u šahu na kojem su u odsutnosti nekih poznatijih igračica do punog izražaja došle mlađe snage hrvatskoga šaha. Nakon 10 odigranih kola neočekivano ali potpuno zasluženo sa forom od čak dva boda više od drugoplasiranih pobijedila je majstorski kandidat **Paraminski** Albina inače ovogodišnja viceprvakinja Hrvatske u omladinskoj konkurenciji. Iako je iza sebe imala 9 teških partija odigranih na omladinskom prvenstvu Hrvatske to joj nije smetalo da i na seniorskom prvenstvu pruži odličnu i svježu igru kojom je postigla 5 pobjeda i 5 remija. Pobjednica je rođena prije 17 godina u Zagrebu, a šah je počela igrati u drugom razredu osnovne škole. Do sada je postizala odlične rezultate naročito u pionirskoj konkurenciji kao i u omladinskoj, te konačno i u seniorskoj konkurenciji.

Iza pobjednice vodila se velika bitka za drugu poziciju koja je završila mrtvom trkom triju učesnica koje su podijelile drugo do četvrto mjesto. Međutim prema propozicijama natjecanja druga pozicija na tabeli u konačnom plasmanu pripala je najugodnijem iznenađenju prvenstva Vranić Dubravki iz Kutjeva koja je jedina uz pobjednicu uspjela ostati neporažena zabilježivši 9 remija i samo jednu pobjedu. Ovogodišnja omladinska šampionka Hrvatske Poljak Srebrenka nije prikazala igru koja se od nje očekivala i morala se na kraju zadovoljiti trećim mjestom. Jedna od igračica koja je smatrana za glavnoga favorita Jovanović Jasna iako se trudila da opravda očekivanja u tome nije uspjela jer uz dva poraza i samo 3 pobjede nije se moglo više. Još jedna favoritkinja Špan Maja uz samo 6 remija i bez i jedne pobjede dokazala je da je došla na prvenstvo nedovoljno raspoložena za veće podvige. Treba spomenuti i posljednje plasiranu Lovrić Zorku koja je igrala »Fišerovski«, ali u konačnicama je dosta griješila i gubila izglednije pozicije. I na kraju treba napomenuti da je prvenstvo odigrano dvokružno sa samo 6 učesnica iako ih je bilo prijavljeno tridesetak, koje se izgleda zbog političke i ratne situacije nisu pojavile na prvenstvu.

Konačni plasman: 1. Paraminski 7,5 2—4. Vranić, Poljak, Jovanović 5,5 5—6. Špan, Lovrić 3 boda.

PIONIRSKA I OMLADINSKA PRVENSTVA HRVATSKE U ŠAHU ZA 1991. GODINU

U francuskoj sali hotela »Adriatic« u Omišlju na otoku Krku odigrana su ovogodišnja prvenstva Hrvatske u 6 konkurencija i to: mlađe pionirke i mlađi pioniri, koji na dan 1. 1. 1991. godine nisu navršili 11 godina, zatim starije pionirke i stariji pioniri koji na dan 1. 1. 1991. godine nisu navršili 15 godina te prvenstvo za omladinke i omladince. U svim kategorijama igralo je 258 takmičara, a sa pratiocima, trenerima, sekundantima i sucima bilo je prisutno preko 300 ljubitelja drevne igre. Svi pobjednici kao i najbolje plasirani nagrađeni su pokalima, zlatnim, srebrnim i brončanim medaljama kao i šahovskom literaturom.

Mlađe pionirke: U konkurenciji mlađih pionirki nastupilo je 16 natjecateljki koje su igrale 9 kola po švicarskom sistemu. Već sa samoga starta Predović Danijela iz Belišća nametnula je oštar tempo i već u četvrtom kolu stekla prednost od jednoga boda koju sigurnom igrom zadržava do kraja i uz 7 pobjeda i dva remija osvaja naslov najbolje mlađe pionirke u Hrvatskoj. Odličnim finišem Trtanj Tina iz Rijeke približila se pobjednici na samo pola boda, ali to joj je bilo dovoljno za sigurno drugo mjesto. Na startu dobro se držala i Zamuda Anja iz Čakovca koja je iz tri kola imala tri boda, ali je kasnije posustala i na kraju završila kao treća. Najbolje plasirana pionirka iz Zagreba bila je Řežek Anet koja je sa 6 osvojenih bodova zauzela 5 mjesto.

Konačni plasman: **1. Predović** (Belišće) 8 2. Trtanj (Rijeka) 7,5 3. Zamuda (Čakovec) 6,5 4. Kopš (Ravna Gora) 6 5. Režek (Zagreb) 6 6. Trbojević (Čaglin) 5 7. Trušček (Osijek) 5 8. Mirt (Zagreb) 5 9. Matusan (Rijeka) 4,5 10. Vragotuk (Vrbovec) 4 11. Blagović (Rijeka) 4 12. Frančišković (Opatija) 4 13. Ćuk (Zagreb) 3 14. Škorić (Rijeka) 2,5 15. Sinožić (Opatija) i 16. Fresl (Samobor) 0 bodova.

Mlađi pioniri: Također su igrali 9 kola po švicarskom sistemu, a okupilo ih se čak 58. Glavni favorit prije početka natjecanja Njirjak Josip iz Đakova opravdao je favoritski naslov i potpuno zasluženo i premoćno osvojio prvo mjesto. Pobjednik je zabilježio 8 pobjeda i samo jednom remizirao što dovoljno govori o snazi novog prvaka kod mlađih pionira. Sa velikim zaostatkom od boda i pol na diobi drugog mjesta našli su se predstavnici Belišća Grgurić, i Osijeka Trbojević. Treba napomenuti da se odličnim igrama isticao i Vurnek iz Zagreba koji predvodi skupinu igrača koja je podijelila 4—7. mjesto.

Konačni poredak: **1. Njirjak** (Đakovo) 8,5 2. Grgurić (Belišće) 7 3. Trbojević (Osijek) 7 4. Vurnek (Zagreb) 6,5 5. Nagulov (Vinkovci) 6,5 6. Biti (Zagreb) 6,5 7. Stančić Dan. (Zagreb) 6,5 8. Frančić (Rijeka) 6 9. Vidović (Strahoninec) 6 10. Cvetković (Mala Mlaka) 6 11. Cvitanić (Čakovec) 6 12. Stančić Dar. (Zagreb) 6 13—19. Duduković (Karlovac), Kobe (Ravna Gora), Fresl (Samobor), Janković (Osijek), Trbojević (Garešnica), Veber (Belišće), Vidović S. (Strahoninec) 5,5 20-25. Oršolić, Jelić J., Kurobasa, Trošelj, Bakotić, Butigan 5 26—31. Orlić I., Balašković, Vasić, Petrina, Marović, Podravec 4,5 32—42. Mijić, Bužanić, Veber, Drlje, Matković, Križanić, Paljušaj, Janković A., Pajnić, Imgrund 4 43—47. Novosel, Rožić I., Rožić F., Detelić, Smiljić 3,5 48—52. Turkalj, Jurčić, Zidar, Petrina, Reš 3 53. Kopilaš 2,5 54—56. Žilić, Mulc, Jurčić N. 2 57. Škorić M. 1,5 58. Križan Z. 1 bod.

Starije pionirke: Za razliku od mlađih pionira i pionirki starije pionirke igrale su osim za prvakinju i za dva mjesta koja su donosila pravo igranja na prvenstvu Jugoslavija za starije pionirke. Iako je bilo nekoliko favoritkinja za visok plasman, već sa starta povela je sigurnom igrom Mihalinčić Irena iz Zagreba koja sigurno drži vrh tabele sve do posljednjeg 9. kola, a u konkurenciji 28 učesnika. Uz pobjednicu na prvenstvo Jugoslavije plasirala se i Ćaleta Katarina iz Đurđenovca.

Konačni poredak: **1. Mihalinčić** (Zagreb) 8 2. Ćaleta (Đurđenovac) 7 3. Dokmanović (Zagreb) 6,5 4. Pušara (Vukovar) 6,5 5. Rižnar (Strahominec) 6 6. Bušić (Zagreb) 6 7. Golac (Zagreb) 5,5 8. Pereković (Buševec) 5.5 9. Ivanović (Rijeka) 5 10. Posarić (Vrbovec) 5 11—14. Tuš, Mateškovič. Marković. Fiolić 4,5 15—21. Horvat, Štefanac, Njegovan, Dotlić. Crnjac. Šekerović. Tratnjak 4 22—23. Bilić, Sužnjević 3.5 24—26. Ivošević, Micek, Faletić 3 27. Orlić 1,5 28. Rajčić 1,5 bod.

Stariji pioniri: Već po običaju bili su najbrojniji, a nastupilo ih je 88. Također su igrali 9 kola po švicarskom sistemu. Konkurencija je bila dosta izjednačena, a sve do posljednjih poteza nije se znao pobjednik. Naime ispalo je tako da se pravi derbi odigra u posljednjem 9. kolu između vodećeg na tabeli Radoman Marka iz Slavonske Požege i Stević Hrvoja iz Đakova koji je dosta zaostao na tabeli i samo mu je pobjedu u posljednjem kolu davala šansa da eventualno uhvati to treće kritično mjesto. I dok se u toj partiji vodila žestoka bitka puna obrata, za to vrijeme je Basrak Srđan iz Belišća igrom pobijedio Mihalinčić Tomislava iz Zagreba i sa osvojenih 8 bodova i trenutnim prvim mjestom čekao rasplet u partiji Radoman — Stević. I u toj je partiji Basraku sve išlo na ruku jer Radoman na kraju gubi i sa 7,5 osvojenih bodova jer drugi, dok se tom važnom pobjedom Stević našao na diobi 3—5. mjesta, ali je po Buholc-sistemu treći.

Konačni plasman: **1. Basrak** (Belišće) 8 2. Radoman (Slavonska Požega) 7,5 3—5. Stević (Đakovo), Petrov (Rijeka), Medak (Osijek) 7 6—8. Tomičić, Majer, Bulić 6,5 9—15. Gebavi, Mihalinčić, Ivanović, Malenić, Ladić, Mirnić, Komljenović 6 16—22. Frančić, Pantelić, Jovanić, Orenda O., Lovreković, Paleka, Sudar 5.5 23—36. Režek S., Markić, Notisberg. Crvarić, Čutura, Pajdek, Beden, Štimac, Križanović K., Škare, Boban, Macanić, Validžić, Horvačić 5 37—51. Stojković, Basta, Križanović Ž., Barać, Globan, Mežnarić, Grgić, Mikičić, Kovačić, Režan, Mlinarević, Horvat, Tomac, Gudelj, Cucančić 4.5 52—63. Fiolić, Trusić, Golubović, Firi, Jarić, Marković, Čordašić, Zvocak, Mihalić, Kos. Predragović, Smolar 4 64—73. Pičak, Orenda N. Žižek, Živanović, Želiežnjak, Duduković, Čičak Podolšek, Sorić, Mrkšić 3,5 74—82. Šelthofer, Žulj, Punoš, Žunić. Režek I., Šnajder. Kovačević, Jelić, Kezele 3 83—85. Janeš. Žarković. Bakotić 2,5 86. Šindija 2 87. Šormaz 1,5 88. Posarić 1 bod.

Omladinke: Na tom sumitu mladih šahista na otoku Krku najslabije brojčano su bile zastupljene omladinke. Od njih šesdesetak na prvenstvo ih je stiglo samo 15. Igralo se 9 kola po švicarskom sistemu. Iako je bilo nekoliko favoritkinja za visok plasman ovogodišnja seniorska prvakinja Zagreba Poljak Srebrenka nametnula je oštar tempo i već nakon 5 odigranih kola imala 5 bodova i bod fore ispred glavne konkurentice za prvo mjesto Paraminski Albine koju je i pobijedila u trećem kolu. Pošto je stekla solidnu prednost na tabeli Poljak igra drugi dio prvenstva nešto slabije i opuštenije, bilježi dvije pobjede i dva puta remizira, ali i taj rezultat bio joj je dovoljan da osvoji naslov najbolje omladinke u Republici.

Konačni poredak: **1. Poljak** (Zagreb) 8 2. Paraminski (Zagreb) 7,5 3. Relić (Virovitica) 7 4. Vranić (Slavonska Požega) 6 5. Belančić (Zagreb) 5 6—9. Pozaić, Trtanj, Govedić, Novak 4,5 10—11. Gudelj, Armanda 4 12—13. Tkalčan, Skeledžija 3,5 14. Cvetković 3 15. Tepšić 2,5 boda.

Omladinci: Na prvenstvu Hrvatske za omladince nastupilo je 53 igrača, koji su se kroz 9 kola po švicarskom sistemu borili za što bolji plaman. Ovaj puta na okupu su se našli skoro svi najbolji omladinci iz svih regija Hrvatske, pa je i konkurencija bila vrlo jaka i izjednačena. Sve do četvrtoga kola u vodstvu je skupina igrača između kojih treba tražiti kasnijeg pobjednika. Međutim, do šestog kola odlično igra i Popović Božidar koji bilježi 5 pobjeda za redom i sam se nalazi u vodstvu na tabeli. U derbiju šestoga kola vodeći Popović gubi od Golubovića koji ga tom pobjedom stiže na diobi prvoga mjesta kao i Košarić koji također osvaja cijeli bod. Dok Golubović i Popović i dalje nastavljaju bitku za prvu poziciju Košarić naglo popušta i na kraju završava na 10. mjestu. U finišu, to jest posljednja tri kola, Golubović odlično finišira, bilježi 2,5 boda i sa 7,5 osvojenih bodova sigurno osvaja prvo mjesto. Osim kiksa u trećem kolu kada je izgubio pobjednik je igrao cijelo prvenstvo vrlo sigurno i već praktično kolo prije kraja osvojio naslov prvaka. Iako je veći dio prvenstva bio u vodstvu, Popović se na kraju morao zadovoljiti diobom 2—4. mjesta i to ponajviše zbog slabog finiša kada je iz tri partije osvojio samo 1,5 bod.

Konačni poredak: **1. Golubović** (Rijeka) 7,5 2—4. Popović (Osijek), Jušić (Zagreb), Occidentale (Split) 6,5 5—9. Kuvačić (Vis), Zamostny (Sam.), Pavičić (Lab.), Vidović (B. M.), Ljubić (Zagreb) 6 10—16. Košarić (Zagreb) Bukal (Zagreb), Ćaleta (Split), Armanda (Mravince), Zedro (Dubrovnik), Kovačević V.

(Zagreb), Paraminski (Zagreb) 5,5 17—22. Barcal, Matijević, Dizdarević, Petrov, Bender 5 23—27. Blažek, Muškinja, Vanđija, Grudić, Škrbin 4,5 28-38. Vitas, Truščk, Nagl, Andromak, Medak, Saić, Mihalinac, Seferović, Arbutina, Krklec, Oršolić 4 39—43. Malečić, Kvaternik, Kalinski, Brnas, Šabić, 3,5 44—50. Vojvodić, Slijepčević, Arnaut, Jovanić, Marković, Hrelec, Galić 3 51. Kunštek 2,5 52. Kovačušić 2 53. Grabner 1 bod.

Vladimir Pokupec

SLOVENIJA

ŠIFTAR, OBČINSKI PRVAK

Zmagovalec letošnjega prvenstva občine Radovljica v šahu je Drago Šiftar, ki je med 12-timi udeleženci zbral 7.5 točk. Sledijo Uršič in Jazbec 7 ter Harinski in Kaše 6 itd.

TRADICIONALNO SREČANJE S FINKESTEINOM

Kombinirano moštvo MURKE iz Lesc, je gostovalo v Finkestenu v sosednji Koroški in izgubilo v prijateljskem dvoboju 5:4 ter hitropotezni dvoboj s 35 1/2 : 34 1/2.

Na povratnem srečanju doma pa so leški šahisti zmagali v dvoboju s 6 : 4 in hitropotezno 60 : 40.

Najbolj zaslužen za organizacijo tradicionalnega srečanja je Vladimir Kaše, ki je s tem obnovil tradicijo srečanja gorenjskih in koroških šahistov.

Perović Vojin

M. NOVAČAN ZMAGOVALEC HOLIDAY-OPEN TURNIRJA V CAORLE

Tradicionalnega XV. mednarodnega šahovskega festivala v italijanskem letovišču Caorle so se udeležili tudi mariborski šahisti. V glavni skupini je zmagal Nizozemec Van Wely, na odprtem turnirju Holiday pa je zmagal Mariborčan Marko Novačan. Uspešno je nastopala tudi Šaljičeva, ki je v svoji skupini dosegla VI. mesto.

Končni vrstni red v glavni skupini: Van Wely (N) 7,5 točke, Draško (YU) 7, Todorovič (YU) 6,5, Gutman (IZ) 6,5 točke, Ceitlyn (IZ) 6, Klerenbeek (N) 6, Kovačevič (YU) 6, Cebalo (YU) 5,5, Mohr (SL) 5,5, Jovičevič (YU) 5,5, Sermek (YU) 5,5, Plesec (SL) 5 točke itd.

Končni vrstni red v Holiday-turnirju: Novačan Marko 6,5 (SL), Palek (ČSR) 5,5, Saratori (IT) 5, Životič (YU) 5, Megrin (IT) 4,5 točke itd.

Na glavnem turnirju je sodelovalo 68 šahistov, zmagovalec pa je prejel 2,500.000.— Lir nagrade, Mariborčan Mohr Georg pa je za osvojitev 9. mesta prejel 400.000.— Lir. Na Open-Holiday turnirju je sodelovalo 30 šahistov, zmagovalec Novačan Marko pa je prejel 300.000.— Lir in pokal.

Tekmovanje je odlično organizirala Regionalna šahovska zveza Benečije Julijske krajine.

KOVINAR MB ZMAGOVALEC V AVSTRIJI — FEISTRITZ

XIV. mednarodnega šahovskega brzopoteznega turnirja ALPE-ADRIA so se udeležile številne ekipe iz Slovenije in Avstrije.

Že drugič zapored je zmagala ekipa mariborskega Kovinarja in tako povečala možnosti, da še prihodnje leto tretjič zapored osvoji prvo mesto in dragoceni pokal.

Za zanimivost naj navedemo, da je dragoceni Dravski pokal velik preko enega metra.

Dobro so se odrezali tudi mladi šahisti iz Hoč, ki so osvojili odlično V. mesto.

Vrstni red: Kovinar MB 44,5, Klagenfurt 40, Feistritz 37,5, Žalec 36, Hoče 31,5, Jelovica Škofja Loka 30, Iskra Ljubljana 29,5, Tržič in Feffernitz po 26, Feldkirchen 18, Žalec II. 17, Žalec I. 15, Feistritz 14,5 točke, itd.

Za ŠK Kovinar so igrali Mohr, Navinšek, Orel, Krajnc Novačan.

Tekmovanje je vodil zvezni sodnik gospod Hofer.

ŽUGAJ ZMAGOVALEC

Rednega mesečnega brzopoteznega turnirja šahovskega kluba Kovinar na Teznem se je udeležilo 28 šahistov. Sodelovali so šahisti iz cele Slovenije.

Prijetno je presenetil mladi Žugaj, ki je v finalu osvojil največ točk. Dobro je igral tudi veteran Krajnc.

Končni vrstni red: (finale) Žugaj 4, Kranjc in Bizjak 3, Čander 2,5, Žugaj Zvezdana 1,5, Ramšak 1 točka.

Tekmovanje je odlično vodil sodnik Remele Vlado.

R. N.

BOSNA I HERCEGOVINA

NADAHNUĆE NOVAJLIJE IZ BRČKOG

Krajem maja '91. godine Tuzla je bila okićena šahovskim zastavama jer se pripremao veliki turnir za male igrače ili, bolje rečeno, udešen je tako da bi na njemu neko od domaćih postigao više zvanje ili povećao sopstveni rejting.

Istina, već na početku se organizator suočava s problemom. Zakazala su dva poljska igrača, Lokasto i Suzuko zbog kojih je utrošeno za telefonske razgovore toliko koliko bi iznosila peta nagrada. Ucjenjivali su organizatore tražeći za svoje učešće »ekstra-honorar« isključivo u markama. Kako im organizator nije mogao naći što oni hoće — ućutali su, čekajući valjda da ih organizator nastavi moliti, ali se domaćin nije dao prevariti.

Pozvao je dvije ženske — Danielu Nucu-Gajić velemajstora iz Rumunije (sada udatu u Jugoslaviji) i ženskog internacionalnog majstora Elenu Titov-Borić. Tako je u posljednjem trenutku turnir spašen.

Igralo se oštro i beskompromisno u čemu su obično prednjačili domaći igrači željni pobjede, trudeći se svim bićem da iz turnira 4. kategorije izvuku što se izvući može.

Onim najupornijim »spasilac turnira« Daniela Nucu bacila je granu na put suludim idejama: ni sa ženama se tikve ne sade bez znanja i umijeća.

Tako je istaknuta rumunska šahistkinja savladala skoro čitav tuzlanski tim koji se kao drugoligaš priprema da u novembru bude prvoligaš. Sa lakoćom je savladala Paloša, Milovanovića i Sinanovića, a remizirala sa pobjednikom turnira Lejlićem i Blagojevićem.

Konačna tabela tuzlanskog turnira izgleda ovako Lejlić 9,5 (ispunio prvi bal za IM), paloš i Blagojević 8,5, Nucu i Milovanović 8, Aleksandar Karpov (SSSR) 7,5, Panzalović i Stoinev (Bugarska) 6,5, Sinanović i Solomunović 6, Titova-Borić 4,5, Jakubović 4 i Mujić 3,5 poena.

Što se rejtinga tiče, pobjednik Lejlić je najviše zaradio, čak 55, Solomunović 49,25, Nucu 28,35, Stoinev 27,30, Paloš 7.

Sudeći po nekim sredstvima informisanja na redu je novi turnir u Tuzli koji će se održati u decembru ove godine, a koji će po zamisli organizatora imati 10. kategoriju po kodeksu FIDE.

Sve u svemu, tuzlanski turnir je protekao onako kako se i očekivalo sa malim izuzetkom iznenađenja — pobjeda tek pridošlog u Tuzlu Lejlića i veliki gubitak rejting bodova Panzalovića kome je malo nedostajalo da osvoji i drugi bal za internacionalca.

Salim Kulović

AL. KARPOV — NUCU

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. c3 Sf6 4. Le2 Sc6 5. d4 cd4 6. cd4 Se4: 7. d5 Da5+ 8. Sc3 Sc3: 9. bc3 Se5 10. Se5: de5 11. 0—0 e6 12. Tb1 Dd5: 13. Lb5+ Ke7 14. Da4 e4 15. Td1 Df5 16. Dd4. Crni predaje.

BLAGOJEVIĆ — AL. KARPOV

Holandska

1. d4 f5 2. g3 Sf6 3. Lg2 g6 4. c4 Lg7 5. Sc3 d6 6. Sf3 0—0 7. 0—0 Sc6 8. d5 Sa5 9. Dd3 c5 10. Ld2 a6 11. b3 Tb8 12. Tac1 Ld7 13. e4 b5 14. e5 Sg4 15. e6 Le8 16. Sd1 Se5 17. Se5: Le5: 18. Se3 Lg7 19. f4 Dc7 20. Tb1 Ld4 21. Tfc1 bc4 22. bc4 Tb1: 23. Tb1: g5 24. Kh1 Lg6 25. Da3 Le3: 26. La5:. Crni predaje.

NUCU — MILOVANOVIĆ

Damin gambit

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. e3 c5 5. a3 Sc6 6. dc5 Lc5: 7. b4 Le7 8. Lb2 0—0 9. Sbd2 a6 10. Le2 Te8 11. 0—0 Ld6 12. b5 ab5 13. cb5 Se7 14. Dc2 Sg6 15. e4 Sf4 16. Tfe1 e5 17. ed5 e4 18. Sd4 Sg2: 19. Kg2: Dd7 20. Kh1 Dh3 21. Sf1 Sg4 22. Lg4: Lg4: 23. Dc3 Dh5 24. Sg3 Dh3 25. Sf1 Dh5 26. f3 ef3 27. Sf5 Lf8 28. S1g3 Dg5 29. h4 Df4 30. Dd4 Te1:+ 31. Te1: f2 32. Tf1 Df3+ 33. Kh2 Lf5: 34. Tf2: Dg4 35. Sf5:. Crni predaje.

46. SENIORSKI ŠAMPIONAT BIH U ŠAHU

Banja Vrućica

12—21. VII. 1991.

U organizaciji Šahovskog saveza Bosne i Hercegovine i ŠK »Edo Blažek« iz Teslića u sali hotela »Kardial« u Banji Vrućici je od 12—21. jula 1991. godine održan 46. seniorski šampionat BiH u šahu. U muškoj konkrenciji nastupilo je 59 takmičara među kojima 2 internacionalna majstora (Sinanović i Filipović), 13 majstora FIDE i 32 majstorska kandidata, a u ženskoj konkurenciji 17 takmičarki među kojim jedan internacionalni majstor (Marija Petrović) i dva majstora (Tanja Tomašević i Ljilja Savičić). Šahisti su odigrali 11, a šahistkinje 9 kola po švajcarskom sistemu.

Konačna tabela: 1. Sinanović 8,5 poena, 2—4. Bistrić, Obralić i Dujković po 8, 5—8. Filipović, Lejlić, Runić i Dumpor po 7,5, 9—14. Lakić, inž. Gašić, Malešević, Terzić, Kapetanović i Radoš po 7, 15—17. Babić, Boto i Savanović po 6,5 18—25. Šibarević, Vujadinović, Gavrić, Cocalić, Mihić, Mandić, Ščekić i Mujkić po 6, 26—35. I. Subašić, Panzalović, Kamberović, Šekerović, Cvijić, G. Trkulja, Kruškić, Cvijić, Stević, Jakubović, Hasaničević i Stojanović po 5,5, 36—38 M. Bratić, Đurić i Tabaković po 5, 39—47. Kurtišević, Lukić, Bajramović, Milićević, Bečić, Čolić, Omanović, i Kubelka po 4,5, 48—51. Ovčina, Z. Trkulja, Ristić i Trivunović po 4, 52—57. Šišić, Beglerović, Stanivuković, Borjanović, E. Subašić i Jelić po 3,5, 58—59. Z. Bratić (odustao poslije 4. kola) i Redžić (odustao poslije 6. kola) po 1,5 bod.

Nadmetanje šahistkinja bilo je još interesantnije o čemu najviše govori činjenica da su se na pobjedničkom postolju našle tri učesnice! Na osnovu odredbi Turnirskog pravilnika ovogodišnja prvakinja BiH je članica ŠK »Jajce« majstorski kandidat Mara Đeno. Zanimljivo je da je ona i prvakinja Republike u omladinskoj konkurenciji.

1—3. Đeno, Gašo i Savičić po 6,5 poena, 4. Tomašević 6, 5—6. Petrović i Batković po 5,5, 7—9. Filipović, Stoisavljević i Ninković po 5, 10—13. Balaban, Karabegović, Ovčina i Šipo po 4,5, 14—15. B. Perendić i Kukolj po 4, 16. I. Perendić 2,5 i 17. E. Subašić 1 bod.

Ukoliko na osnovu rejtinga IM Marija Petrović i M Tanja Tomašević nastupe na otvorenom prvenstvu države, plasman su ostvarili Mara Đeno, Dijana Gašo, Ljilja Savičić, Ružica Batković i Irena Filipović.

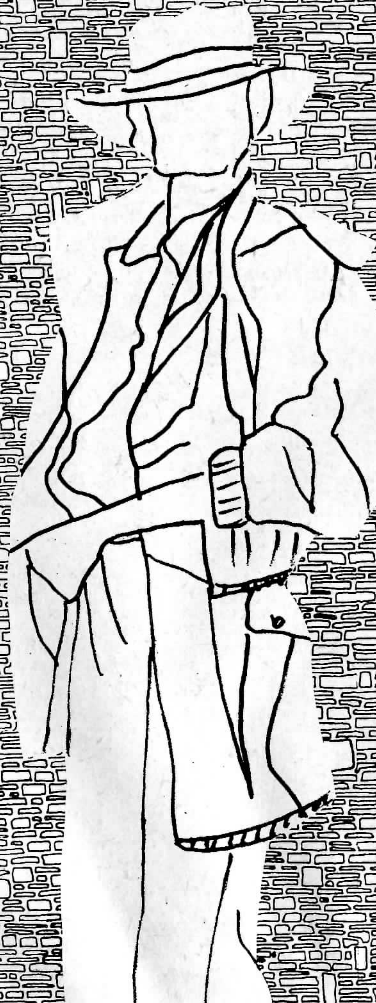
Šahovski entuzijasti iz Banje Vrućice i okolnih mjesta, na čelu s predsjednikom ŠS BiH Miodragom Stjepanovićem, učinili su velike napore za što uspješniju organizaciju. Naišli su na veliku pomoć i gostoljubivost domaćina hotela »Kardial«. Značajnu tehničku pomoć pružio je ŠK »Edo Blažek«. Svi zajednički, ubrajajući i brojne sponzore, primili su pregršt čestitki za još jedno u nizu dokazivanja na organizaciji značajnih šahovskih nadmetanja. Budućnost će pokazati da li će Banja Vrućica postati šahovska Meka . . .

Ovogodišnji seniorski šampionat BiH je putem Šahovskog saveza BiH prijavljen međunarodnoj šahovskoj federaciji radi rejtingovanja.

Emin Kemura

VARTEKS

KONFEKCIJA

STIL **modernog** MUŠKARCA

MONTENEGRO

EXPRESS **BUDVA**

POSLOVNICA ZAGREB, Savska 28 (passage)
Telefon: (041) 336-133, 336-890
Teleks: 22 692
Telefaks: 336-370

INSTANT

LUTRIJA

ZAGREBIN KVADRAT

IDOBIJ!